

Helena Soranta

**VALOKUVATEOKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS
YLIVIESKAN KAUPUNGILLE**

**Opinnäytetyö
KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU
Mediatekniikan koulutusohjelma
Toukokuu 2010**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Ylivieska	Aika 8.5.2010	Tekijä/tekijät Helena Soranta
Koulutusohjelma Mediatekniikka		
Työn nimi Valokuvateoksen suunnittelu ja toteutus Ylivieskan kaupungille		
Työn ohjaaja Mikko Himanka	Sivumäärä 36 + 11	
Työelämäohjaaja Tapani Vierimaa		
<p>Ylivieskan kaupungilla oli tarvetta uudelle, omaperäiselle ja nuorekkaalle valokuvateokselle, jota kaupunki jakaa liikelahjana vierailijoilleen.</p> <p>Tavoitteena työssä oli mieleenpainuva valokuvateos, jonka prosessin opiskelija suorittaa alusta loppuun saakka. Tavoitteena on myös, että lukijalle jää miellyttävä käsitys Ylivieskasta ja hän nauttii kirjan persoonallisesta visuaalisesta ilmeestä. Kirjan tavoite on olla Ylivieskan elämää, kulttuuria ja ihmisiä sekä vuodenaikoja kuvaava kuvakirja.</p> <p>Opinnäytetyön tekemiseen kuului sisällön ja rakenteen suunnittelu, visuaalinen ilme ja graafinen suunnittelu, valokuvien ottaminen, tekstit ja taitto sekä yhteistyö painopaikan kanssa.</p> <p>Kirja onnistui muutamia virheitä lukuun ottamatta hyvin. Kirjan kansista tuli tyylikkää ja antavat hyvän kuvan kirjasta sekä Ylivieskasta. Myös painojälki sekä värit toteutuivat suunnitelmien mukaan. Jokaiselle aukeamalle tuli ihmisiä ja elämää, mikä elävöittää kirjaa entisestään.</p>		
Asiasanat valokuvaus, taitto, graafinen suunnittelu, visuaalinen ilme		

ABSTRACT

CENTRAL OSTROBOTHNIA POLYTECHNIC Technology Unit, Ylivieska	Date Spring 2010	Author Helena Soranta
Degree program Mediatechnology		
Name of thesis Photo book design and implementation to Ylivieska city		
Instructor Mikko Himanka	Pages 36 + 11 appendixes	
Supervisor Tapani Vierimaa		
<p>The city of Ylivieska needed a new, unique and youthful photo book, which could be used as a business gift that the city could give to visitors.</p> <p>The goal was to create a memorable photo book and the process would be carried out from start to finish by a student. The aim was also that the reader would get a pleasant idea of Ylivieska and would enjoy the individual visual expression. The aim was to create a book that would describe the life, culture, seasons and people of Ylivieska in pictures.</p> <p>The thesis included planning the contents and the structure, designing the visual image and graphic design, taking photographs, designing the texts and layout, and cooperation with printing house.</p> <p>The book fared well except for a few errors. The covers were stylish and gave a good picture of the book and Ylivieska. Even the ink and colours were as planned. Each spread has people and life, which enlivens the book even more.</p>		
Keywords photography, layout, graphic design, visual image		

ESIPUHE

Ylivieskan kaupunki on teettänyt ajan saatossa useita valokuvakirjoja kaupungistaan, mutta nyt on jälleen aika uudistaa materiaalia. Tarvetta olisi erilaiselle ja nuorekkaalle valokuvateokselle, jonka sisältö on omaperäinen ja yhtenäinen. Minua ehdotettiin valokuvateoksen tekijäksi, koska olen perehtynyt valokuvaamiseen. Suostuin mielelläni.

Tein valokuvakirjan opinnäytetyönä Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulussa Ylivieskan yksikössä mediatekniikan koulutusohjelmassa. Tein työni Ylivieskassa ja Haapavedellä. Opinnäytetyötäni ohjasi koulun puolesta mediatekniikan opettaja Mikko Himanka ja työelämäohjaajana toimi silloinen Ylivieskan kaupunginsihteeri Tapani Vierimaa.

Kiitokset yhteistyöstä saavat Ylivieskan kaupunki, Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu, ohjaaja lehtori Mikko Himanka, Tapani Vierimaa, hautomopäällikkö Jukka Saarela, viestinnän yliopettaja Maarit Tammisto ja mediatekniikan opiskelija Miika Salo.

Haapavesi 1.2.2010

Helena Soranta
opiskelija

KÄSITTEEN MÄÄRITTELYT

Visuaalinen suunnittelu

Visuaalinen suunnittelu tarkoittaa ulkoasun selkeyttä, sommittelua, typografiaa ja väri-
valintoja. Näillä tekijöillä on oleellinen merkitys informaation havaitsemiseen ja
omaksumiseen ja koko tunnelmaan. (Silius & Tervakari 2005.)

Taitto

Taitto tarkoittaa visuaalisen suunnittelun toteuttamista tietokoneohjelmalla. Tarkoituk-
sena on sommitella kuvat ja tekstit, valita kirjainmalli, muokata kuvia ja etsiä persoo-
nallinen ilmaisu.

Typografia

Typografia on tekstin luonne ja tyyli. Typografialla luodaan tietty tunnelma ja siihen
vaikuttavat kirjasintyyppi, väri, kirjasinperheen käyttö, päätteellinen vai päätteetön
fontti, tekstin sijainti ja asettelu sekä kirjasinkoko ja leikkely.

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
ESIPUHE
KÄSITTEEN MÄÄRITTELYT
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 YLIVIESKAN KAUPUNGIN KUVAUS	2
3 VALOKUVAUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS	
3.1 Yleistä kuvien kerronnasta	3
3.2 Aihevalinnat	5
3.3 Valaisu	6
3.4 Tekniset valinnat	8
4 TYÖN SUUNNITTELU	
4.1 Näkökulman valinta	10
4.2 Rakenteen suunnittelu	10
4.3 Visuaalinen suunnittelu	11
4.3.1 Värit	12
4.3.2 Kuvien sijoittelu	14
4.3.3 Typografia	16
4.3.4 Laulu Ylivieskasta	17
5 PROSESSINKUVAUS: TYÖN TOTEUTTAMINEN	
5.1 Luonnos	19
5.2 Kuvien käsittely	20
5.3 Taitto	21
5.4 Painokuntoon	23
6 TULOS JA SEN ARVIOINTI	24
6.1 Onnistunut kuvateos	25
6.2 Kehityskohdat	33
LÄHTEET LIITTEET	36

JOHDANTO

Ylivieskan kaupungilla oli tarvetta uuteen materiaaliin, valokuvateokseen, jota kaupunki voi jakaa vierailijoilleen esimerkiksi liikelahjana. Kuvateoksen tulisi olla omaperäinen ja nuorekas. Teoksen toivottiin erottuvan edukseen kuvakirjana ja sen tulisi jäädä lukijan mieleen. Tekijälle annettiin täysin vapaat kädet sisällön ideoinnissa. Kirjan sisällön tyyli ja kulku oli vapaasti valittavissa, ja runoja tai muuta taidetta sai käyttää kuvien lisäksi.

Tavoitteena oli, että lukija löytää kuvateoksen avulla paljon mukavia ja uusia asioita Ylivieskasta. Työ sisältää käytännön osuuden eli valokuvateoksen tekemisen sekä kirjallisen raportin. Raportti koostuu Ylivieskan kaupungin kuvauksesta, valokuvauksen toteuttamisesta, suunnittelusta, prosessin kuvauksesta ja arvioinnista.

Opinnäytetyön tekemiseen kuului suunnittelu, visuaalinen ilme ja graafinen suunnittelu, valokuvien ottaminen, tekstit ja taitto sekä yhteistyö painopaikan kanssa. Suurimpana ongelmana työssä todettiin olevan tekninen toteutus. Työssä tuli hallita painoasetukset, PDF:n tekeminen sekä kuvien käsittely ja ammattiohjelmien käyttö.

Tavoitteena työn tekemisessä oli nuorekas, omaperäinen ja mieleen painuva valokuvateos, jonka prosessin opiskelija suorittaa alusta loppuun saakka. Lukija nauttii kirjan visuaalisesta ilmeestä ja Ylivieskaa edustavista valokuvista. Teoksen on tarkoitus kuvata Ylivieskan elämää, kulttuuria, tapahtumia, ihmisiä ja eri vuodenaikoja.

Lähdekirjallisuutena käytettiin mm. Hedgecoen Valokuvaajan suurta tietokirjaa sekä Sumiloffin Graafisen suunnittelijan teknologiaa. Lähteinä käytettiin myös julkaisutekniikasta, kameroista, väreistä ja musiikista kertovaa kirjallisuutta sekä muiden oppilaiden opinnäytetöitä. Työssä käytettiin myös kameralehteä ja Www-dokumentteja.

2 YLIVIESKAN KAUPUNGIN KUVAUS

Ylivieska on rakenteeltaan kylämäinen, sillä pienestä kylästä kasvoi nopeasti kehittyvä ja palveleva Ylivieskan kaupunki. Kaupunki ei näytä korkealta katsottuna varsinaiselta kaupungilta, jolle tyypillistä ovat piikkisuorat kadut. Ylivieskassa erikoista on myös keskustan jakautuminen kahteen osaan: varsinaiseen ydinkeskustaan sekä myöhemmin tehty kaupallinen Savarialueeseen, johon kuuluu mm. Savarikeskus ja Iso-Kärkkäinen. Alue vetää asiakkaita niin läheltä kuin kaukaa, ja useat tietävät Ylivieskan juuri kauppakeskus Iso-Kärkkäisestä. Ylivieska on palvelukaupunki ja kaupakeskus, sillä yli 70% työpaikoista on palvelualalta. Liikkeet ja kauppakeskukset asiakkaineen ovat olennainen asia Ylivieskaa kuvatessa.

Myös rautatieasema on yksi niistä asioista, josta Ylivieska tunnetaan. Ylivieska kehittää jatkuvasti itseään ja monipuolista yritystoimintaansa, joten yritysten näkyminen kirjassa olisi hyväksi. Ylivieskasta on nopeat yhteydet kaikkialle ja sijainti on suuri etu. Ylivieska on myös koulutuskaupunki. Ammattikorkeakoulussa on tekniikan, sosiaalialan, humanistisen ja opetusalan koulutusalat. Toisella asteella koulutusta on sosiaalialalla ja mediatekniikassa. Kaupungissa on myös ammattiopisto, kansalaisopisto, kesäyliopisto, musiikkiopisto sekä Raudaskylän kristillinen opisto. (Ylivieskan kaupunki 2008). Näin ollen koulutus ja työ ovat iso osa Ylivieskaa joten ne on otettava huomioon kirjaa tehdessä.

3 VALOKUVAUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

3.1. Yleistä kuvien kerronnasta

Valokuvaaja Hedgecoe on todennut, että mielenkiintoinen valokuva ei ole kiinni kuvauskalustosta vaan siitä, miten kuvaaja näkee kohteensa ja mikä on hänen suhtautumisensa siihen. Suuri merkitys on myös sillä kuinka hän käyttää taitojaan ja sommitte-
lua joiden avulla hyvä kuva rakentuu. (Hedgecoe 2006, 7.) Tässä teoksessa on käytetty paljon luovuutta. Moni kuva perustuu sommitteluun, väreihin ja sisältöön sekä tunnelmaan. Toki hyvä kalusto edesauttaa luovan kuvan ilmaisua tasokkaassa muodossa. Kalustolla on merkitystä, mutta tärkeämpää on kuvan kertovuus ja luovuus. Kuvissa on keskitytty tekniseen laatuun ja kuvien sisältöön sekä väreihin.

Hedgecoe selventää myös sen, että on mahdotonta määritellä, mikä tekee kuvasta ”hyvän”. Esimerkiksi perhepiirissä otettujen kuvien hyvyys on puhtaasti makuasia. Kuitenkin jotkut kuvat puhuttelevat myös laajempaa yleisöä. Niissä on onnistuttu kertoamaan jotain uutta kohteesta tai ilmaisemaan tunnelmaa ja herättämään tunteita katsojassa. Jokainen kuva on yksilö ja jokaisessa kuvassa on oma kiintopisteensä ja se ”jokin”. Toiset kuvat tehoavat kohteen kiehtovuuden takia ja toisissa kuvissa pääelementtinä voivat olla väri, herkkyys, kontrasti tai vaikka humoristisuus. (Hedgecoe 2006, 36.) Hyvä kuva voi olla kuitenkin myös yksinkertaisen onnistunut otos esimerkiksi ihmisestä. Potretti voi olla suorastaan loistava, eikä se silti välttämättä jää katsojan mieleen erikoisella tavalla. Tarvitaan jotakin, mikä ehkä koskettaa katsojaa itseään tai jotain mitä hän ei ole koskaan ennen nähnyt.

Kaikissa Ylivieska-teoksen kuvissa on käytetty voimakkaita kontrasteja, värejä ja tunnelmaa vahvimpina elementteinä. Kuvien ei ole tarkoitus olla katsojan mielestä harvinaisen hyviä otoksia, vaan kirjan kokonaisuuden tulee jättää jotakin katsojan mieleen. Myös kuvankäsittelyllä on merkitystä kuvan kiehtovuuteen. Voitaisiin verrata kuvaa talon rakentamiseen. Hyvä kuvankäsittely sekä tekninen laatu ovat perustus, jonka

päälle kuvan sisältö tulee kaikessa komeudessaan. Puhutaan paljon kuvan sisällön ja kertovuuden merkityksestä ja tottahan se on etenkin lehtikuvissa. Tässä kirjassa on kyse myös laadusta ja visuaalisuudesta. Tässä kirjassa on pyritty rakentamaan monipuolinen, hauska ja tiedottava sisältö hyvän perustuksen päälle.

Kuvat kertovat enemmän kuin tuhat sanaa. Kuva kiinnittää huomiota, herättää tunteita ja asenteita, motivoi ja auttaa ymmärtämään asioita. Kuvan kerronnan keinoja on useita. Olennaisimpia keinoja ovat kuvan koko, rajaus, tyyli, sisältö, värit, kohde, valo, kuvakulma, ympäristö ja huumori.

Tässä yhteydessä teosten kuvia voidaan jakaa viestinnällisen motiivin perusteella tietokuviiin ja tunnekuviin. Tietokuvissa pääosassa on informaatio ja kuvat kertovat lähinnä sen miltä jokin näyttää. Tietokuvat kertovat myös ympäristöstä, tapahtumista ja ihmisistä. On myös tunnekuvitusta, joka pursuaa visuaalisuutta ja tunnelmaa. Tunnekuviissa valot, varjot ja sävyt ovat suuressa roolissa. Se antaa tilaa mielikuvitukselle ja herättää elämyksiä. Kun katselemme jotakin kuvaa, se herättää meissä varmasti joitakin ajatuksia. Tunnekuvat voivat tällaisessa teoksessa toimia hyvin tietokuvien ohella tuomassa ilmettä, persoonallisuutta ja mielenkiintoa.

Teoksen kuvat pyrkivät kertomaan todenmukaisen, edustavan ja iloisen kuvan Ylivieskasta. Informatiiviset kuvat kuvastavat asioita yleisesti ja osa kuvista on läheltä kuvattuja yksityiskohtia, jotka tehostavat sanomaa ja tuovat rikkautta kuvakerrontaan. Sekä informatiiviset että taiteelliset kuvat ovat tärkeitä ja ne täydentävät toisiaan. Väriä on käytetty runsaasti ja monipuolisesti. Ihmisillä, valolla ja ympäristöllä on kuvissa suuri merkitys. Jokaisesta kirjan aiheesta on oltava ainakin yksi tai kaksi selkeää tiedottavaa kuvaa. Kun lukija näiden avulla näkee kokonaisuuden, voi joukkoon laittaa myös taiteellisia ja hauskoja yksityiskohtia piristämään kokonaisuutta. Myös tekstit auttavat ymmärtämään sivun tai aukeaman aiheen tai sanoman.

Kuvilla pyritään siihen, että lukija pystyy näkemään tilanteet kuin omin silmin. Hän kokee Ylivieskan itse. Kuvilla pyritään myös antamaan Ylivieskasta realistinen, mutta

positiivinen käsitys. Lukijalle ei saa tulla sellainen olo, kuin kuvat olisivat valheellisia. Kuvat eivät saa myöskään näyttää siltä, kuin kuvaaja olisi laiskuuden takia laittanut sattumanvaraisia kuvia näyttille ja yrittänyt keksiä niille yhteistä otsikkoa. Tavoitteena ei ole myöskään se, että lukija unohtaa kirjan heti luettuaan. Pyrkimyksenä on, että lukijalle jää mieleen kirjan värikkäät kuvat ja rohkeat visuaaliset ratkaisut.

3.2 Aihevalinnat

Lukijan pitäisi saada kuvien kautta miellyttävä käsitys Ylivieskasta. Kirjan tulisi olla Ylivieskan elämää, kulttuuria ja ihmisiä kuvaava valokuvateos. Kuvia otettaessa tärkeänä pidettiin sitä, että kuvista löytyy ihmisiä, persoonallisuutta ja visuaalisuutta. Kuvakohteita valitessa ajateltiin Ylivieskaa vieraan ihmisen silmin. Pohdittiin, mitä vierailija näkee ja kokee Ylivieskassa ja mitä hän haluaisi Ylivieskasta tietää. Teoksessa ei keskitytty Ylivieskan faktoihin ja lukuihin.

Tämän ajattelun myötä kuvauskohteeksi pääsivät kulkuvälineet, katukuvat, ostoskeskukset, tori, kulttuuri, urheilu, opiskelu ja työ, lasten riemut sekä vuodenajat ja luonto. Kuvauskohteita miettiessä ei perehdytty Ylivieskan syvimpiin onkaloihin vaan yleisiin asioihin. Persoonallisuus päätettiin toteuttaa lähinnä taitossa ja kuvien käsittelyllä.

Teoksessa käytetyt tiedottavat kuvat vaikuttivat kuvattaessa tylsiltä, mutta ovat ehdottoman tärkeitä kuvaamaan Ylivieskaa realistisesti ja laajanäköisesti. Kirjaa tehdessä todettiin, että mielenkiinto riippuu siitä, kuinka asian esittää. Kohteiksi on valittu värikkäimmät ja edustavimmat hetket. Kuvia otettiin paljon eri aiheista ja useita kustakin tilanteesta. Valokuvakirjaan oli valittava parhaat ja rakenteeseen sopivimmat kuvat ja kokonaisuudet.

3.3 Valaisu

Freeman toteaa valon olevan valokuvassa välttämätön perusilmiö. Valo luo kuvan ja on päävastuussa kuvan tunnelmasta ja tyylistä. Kameran valotusjärjestelmä hoitaa sen, että objektiivin ja suljimen lävitse pääsee oikea määrä valoa. (Freeman 2005, 6.) Myös kuvaaja voi itse vaikuttaa paljon siihen, millainen tunnelma kuvaan tulee. Kuvaaja voi ottaa kuvan esimerkiksi pitkällä valotusajalla, jolloin kenno saa rauhassa imeä valoa itseensä. Tämä tehoaa hyvin pimeällä tai jos kuvaan halutaan liikettä.

Digikamerassa valon tallentamisen menetelmänä käytetään valokennoa. Digikameran valokenno voi reagoida valoon joustavammin kuin filmi ja valoinformaatiota voidaan myöhemmin muokata. Kuvaaja voi ikuistaa värin ja valon vaikutukset sellaisina kuin ne itse näkee ja haluaa niiden olevan. (Punkari 2/2008, 6.) Teosta tehdessä digitaalisesta tekniikasta oli paljon hyötyä niin valon kuin muunkin teknisen onnistumisen kannalta. Kuvan tarkastaminen kuvan oton jälkeen sekä kuvankäsittely kuvausprosessin jälkeen auttoivat hyvän tuloksen saamisessa, joka olisi filmille kuvattaessa ollut huomattavasti haastavampaa.

Digitaalikameran kenno toistaa värejä aivan toisella tavalla kuin filmi. Valon vaatimukset ovat täten digiajan myötä koventuneet. Digitaalikuvauksen alkuvuosina ajateltiin että kuvankäsittelyllä hoituu kaikki asiat. Myöhemmin todettiin, että digitaalikamerossa ei ole negatiivifilmin valotusvaraa, ja värintoistokin edellyttää kameran kennolta paljon. (Punkari 2008, 59.) Kirjaa tehdessä on käytetty useanlaisia valoja ja on myös havaittu, että joskus valo voi olla ongelmallisen kova. Kirkkaassa auringonpaisteessa kuvattaessa varjokohdat jäävät aivan mustiksi ja asialle on vaikea tehdä mitään. Kuvista tulee osaltaan kirkkaita ja osaltaan mustia. Etenkin tässä tilanteessa kuvankäsittelystä tai suurikennoisesta laatukamerasta on apua. Varjossa tai pilvisellä säällä valo on pehmeää ja tekee sopivasti varjoja.

Freeman painottaa, että vaikka digikuvaus tarjoaa teknisiä ihmeitä, on tärkeää pitää maltti mukana. Kuvaajan silmä määrää sen, kuinka hän valoa käyttää. On kyse henki-

lökohtaisesta näkemyksestä sekä mielikuvituksesta. Valon laadulla ja suunnalla on suuri merkitys kuvan luonteeseen. (Freeman 2005, 6.) Teosta tehdessä havaittiin, että pitkän valotuksen käyttäminen luo loistavaa liikkeen tuntua. Kannessa olevan tytön huivi ikään kuin liikkuu kuin myös tanssivat tytöt (LIITE 11). Pitkissä valotuksissa kolmijalka olisi helpottanut, mutta keinot oli keksittävä paikan päällä kameran tukemiseksi.

Freeman selventää myös sen, kuinka valo voi olla luonnollista tai ihmisen rakentamaa. Luonnollinen valo voi olla kirkas auringonvalo, myötävalo, myrsky, usva, hämärä tai vaikka kuutamo. Myös vallitsevia valoja on erilaisia. Yleisimmät ovat hehkulamput, loistevalot, kaupunginvalot, päivänvalo sisätilassa ja erilaiset studiovalaisulaitteet. (Freeman 2005, 4–5.) Kirjassa suurin osa valokuvista on luonnonvalossa otettuja. Osa on otettu kirkkaassa auringonpaisteessa, mutta suurin osa varjossa. Sisätiloissa otetuissa kuvissa on käytetty usein lisävalona erillistä salamaa, koska yleensä sisävalaistus ei ole tarpeeksi voimakas käsivaralta tehtyyn kuvaukseen. Kameran kiinteää salamaa puolestaan ei voi suunnata haluamallaan tavalla, joten se heittää valon suoraan kohteeseen ja kuva näyttää luonnottomalta. Erillisellä salamalla valon voi heittää katon tai seinän kautta ja se luo kauniita varjoja ja luonnollisuutta kohteeseen.

Valo sisältää värejä enemmän kuin ihminen havaitsee. Silmä sopeutuu valoon hyvin nopeasti eikä täten huomaa valon väriä. Varjon sinisyys, hehkulampun oranssi tai loisteputken vihreä näyttävät yleensä normaalilta ihmisen silmään. Kamera on uskollinen alkuperäiselle lähteelle ja näin voidaan törmätä epämiellyttäviin yllätyksiin. Digikamerat mahdollistavat kuitenkin tuloksen esikatselun ja erilaiset säädöt. (Freeman 2005, 9.) Teosta tehdessä hyödyttiin paljon digitaalitekniikasta. Kuvia pystyi ottamaan niin paljon kuin oli tarvetta, joten hyvät hetket tulivat kameraan talteen. Parhaat kuvat voitiin valita suuresta kuvamäärästä ja ne viimeisteltiin kuvankäsittelyohjelmalla.

Hyvä valonkäyttötaito on haaste kaikille valokuvaajille. Taustalla on hienovaraisia ilmiöitä, joita ei ole helppoa hallita. (Freeman 2005, 6.) Teosta tehdessä havaittiin myös se, että paikan päällä kuvattaessa ei huomaa tiettyjä virheitä tai unohtaa tarkis-

taa jotain tiettyjä asetuksia. Kuvauksen jälkeen voi huomata esimerkiksi väärän ISO-herkkyyden, valotusajan, valon suunnan tai tarkennuksen.

3.4 Tekniset valinnat

Freemanin mukaan digikuvaus on kehittynyt muutamassa vuodessa nopeasti. Yksi tärkeimmistä seurauksista on digitaalikameroiden vakiintuminen. Huippuluokan digitaalikamerat ovat monesta syystä järjestelmäkameroita. Näkyvin ominaisuus digitaalikameroissa on kameran takana näkyvä nestekidenäyttö. Digitaalikamerat toimivat oletusasetuksilla hyvin, mutta osaavissa käsissä ne ovat hyvin monipuolisia. Jotta järjestelmädigitaalikamerasta saa kaiken irti, on opiskeltava sen tekniikkaa ja ominaisuuksia. (Freeman 2006, 6–7.) Teosta tehdessä kamera tunnettiin hyvin ja asetuksia säädettiin luovasti eri tilanteissa. On kuitenkin havaittu, että usein sisätiloissa parhaat kuvat tulevat automaattiasetuksilla lisäsalaman kanssa. Pitää vain huolehtia, että salaman heittävä valo on luonnollinen ja tarkennuksen tulee olla kohdallaan.

Hedgecoe selventää, että digitaalisessa järjestelmäkamerassa on mahdollisuudet säätää tarkennusta, valotusta, väritasapainoa ja useita muita ominaisuuksia. Kuvan kokoa mitataan pikseleinä. Mitä suurempi tiedosto on, sitä parempi on resoluutio eli kuvan koko. Suuria kuvia mahtuu muistikortille vähemmän, eikä aina ei ole tarpeen kuvata parhaalla laadulla. Järjestelmäkamerassa on lisäksi vaihdettava objektiivi ja siihen voi liittää lisävarusteita, muun muassa salaman. (Hedgecoe 2005, 20) Kuvattaessa kirjan kuvia käytettiin sekä suurta että keskikokoista kuvakokoa. Vaihdettava objektiivi oli välttämätön ominaisuus. Osa kuvista vaati laajakulmaobjektiivia kun taas osa teleobjektiivia.

Kirjan kuvat on kuvattu digitaalisella järjestelmäkameralla. Kameran merkki on Canon EOS 350D. Kamerassa on kaikki järjestelmäkameran perusominaisuudet ja se mahdollistaa ammattimaisen lopputuloksen. Kamera on pienikokoinen, kevyt, helppokäyttöinen ja toimii vaativassakin kuvauksessa, etenkin hyvän objektiivin kanssa. Kuvaa-

mista auttoi se, että kuvaaja tunsu kalustonsa hyvin. Muutamassa tilanteessa jouduttiin käyttämään pientä digitaalikameraa, koska tapahtumat saattoivat tulla yllättäen eteen eikä kamerakalusto ollut mukana.

Hedgecoe toteaa, että objektiivit voidaan jakaa kolmeen ryhmään: laajakulmaobjektiivit, normaaliobjektiivit ja teleobjektiivit. Kaikissa näissä polttoväli voi olla muutettavissa. Laajakulmaobjektiiveihin kuuluu myös ns. kalansilmäobjektiivit. Laajakulmaobjektiiveilla voidaan kuvata ympäristöä hyvin laajasti. Tämä on välttämätöntä silloin, jos kuvaan tarvitaan laajasti ympäristöä tai jos ollaan ahtaissa paikoissa. Tämä objektiivi kuitenkin vääristää kohdetta. Normaaliobjektiivi näyttää kuvaa siinä suhteessa kuin ihmissilmä ja useat pienet kompaktkamerat sen näkevät. Usein normaaliobjektiivien valovoima on hyvä ja ne soveltuvat työskentelyyn niukemmassa valossa. Teleobjektiiveilla voidaan kuvata pientä kohdetta hyvinkin etäältä. Tällä objektiivilla voidaan hyvin nostaa kohde esiin taustasta. Hyönteisiä ja lintuja kuvattaessa tämä putki on lähes välttämätön laadukkaita kuvia tavoitellessa. (Hedgecoe 2005, 24.)

Kirjaa tehdessä käytössä oli tarpeeseen sopiva ja riittävä kalusto. Kameran lisäksi kalustoon kuului viisi objektiivia ja erillinen salama. Kirjaa tehdessä tarvittiin kolmea erilaista objektiivia: laajakulmaa (Sigma 10-20mm 4–5,6), normaaliobjektiivia (Canon 28-135mm 3,5–5,6) ja teleobjektiivia (70–300mm 4,5–5,6). Polttoväliskaala oli laaja: kalansilmämäisestä 10 millimetristä aina sinne kaukoputkimaiseen 300 millimetriin saakka. Kuvaajalla oli yleensä koko kalusto mukanaan, ja hän pystyi vaihtamaan objektiivia aina tarvittaessa.

4 TYÖN SUUNNITTELU

4.1 Näkökulman valinta

Teosta tehdessä otettiin huomioon kohderyhmä. Teos toimii liikelahjana Ylivieskassa vieraileville, jotka voivat olla niin suomalaisia kuin ulkomaalaisiakin. Paras keino tutustuttaa heidät Ylivieskaan on selkeä kulku teoksen alusta loppuun. Teoksessa keskityttiin asioihin, mitä vierailija Ylivieskassa näkee ja kokee. Kirjassa keskeistä on rakenne ja värikkäät kuvat sekä mukavat tekstit. Kuvaaja ikään kuin asettui vierailijan rooliin ja katseli Ylivieskaa eri suunnilta. Kirjassa on otettu huomioon erilaiset kiinnostuksen kohteet sekä eri-ikäiset ihmiset. Kirja sopii hyvin jokaiselle.

Kirjan näkökulma oli tiedossa, ennen kuin kuvia alettiin kuvata. Kun kuvia oli noin puolet kuvattu, alkoi selkeytyä tarkemmin kirjan sisältö ja rakenne. Oli mahdollisuus ruveta pohtimaan, millainen rakenne sopisi Ylivieska-kirjaan parhaiten. Rakenteen perusteella nähtiin, mitä kuvia vielä tarvitaan ja mitkä kuvauskohteet olivat tärkeitä.

4.2 Rakenteen suunnittelu

Koko kirjan ydin ja runko oli rakenteen suunnittelussa. Vaihtoehtoja oli useita niin kuin esimerkiksi ihmisen elämänkaari lapsuudesta vanhuuteen tai yksi vuosi vuodenaikoi-
neen ja tapahtumiseen. Paras lähestymistapa oli kuitenkin sellainen, minkä vierailija ja ulkopuolinen tai kuka tahansa omaksuu helposti. Peruskysymyksiin annettiin vastaus kuvin ja sanoin.

Teos jaettiin neljään osioon. Kolme ensimmäistä osaa perustuu kysymyksiin ja vastauksiin. Viimeinen osa kirjasta käsittelee vuodenaikoja ja luontoa. Ensimmäinen osio kirjassa on nimeltään ”Miten sinne pääsee?”, jossa on kuvitettuna Ylivieskan joukko-
liikennemahdollisuuksia ja muita keinoja kulkea. Seuraava osio on otsikoituna ”Miltä

siellä näyttää?”. Siinä on kuvattu Ylivieskaa eri puolilta ja eri tilanteissa; tori, liikkeet ja kaupat, kauppojen yö ja katukuvaa keskikaupungilta sekä perinteisesti patsaita. Kolmantena osiona on suurin osio ”Mitä siellä voi tehdä?”. Siinä on kuvia muun muassa opiskelusta, esityksistä, tapahtumista, urheilusta ja työstä. Kirjan lopussa on neljännestä osiona kirjan tärkeä osa vuodenaajat: kevät, kesä, syksy ja talvi. Ne sisältävät Ylivieskan luontoa ja ympäristöä sekä ihmisiä eri vuodenaikoina.

Kirjan sisältö ei kuitenkaan ole pelkästään tämä. Kirjaan sisältyy myös kirjan kohokohta, joka on laulu Ylivieskasta. Laulun nimi on Ylivieskan kadut ja se sijoittuu kolmannen ja neljännen osion väliin. Laulu piristää kirjaa ja tekee siitä aivan uudenlaisen valokuvateoksen. Myös kirjan iloinen nimi Ylivieska C-duurissa on saanut selityksen itselleen.

Osioiden sisäinen rakenne ja aukeamakohtainen rakenne ilmenivät vasta kun kuvia oli jo iso määrä. Niiden avulla hahmottui ideoita, joita Ylivieskasta saisi toteutettua loistavasti. Ideoita piti vain hioa loppuun, ja jos jotakin uupui, tuli kuvata lisää.

4.3 Visuaalinen suunnittelu

Pesonen toteaa, että visuaalinen eli graafinen suunnittelu on julkaisun perusta. Se on julkaisun tärkeimmän seikan, viestin, palveluksessa. Ulkoasu antaa viestilleen äänen ja luonteen. Visuaalisen suunnittelun tehtävänä on varmistaa, että viesti menee perille. Se on elementtien järjestämistä niin, että ulkoasu palvelee sanoman välittymistä. Onnistunut ulkoasu tukee sanomaa eikä se tuo ristiriitaa. Suunnittelun tulisi alkaa kysymyksillä kuka, kenelle, mitä, miksi, miten ja milloin. (Pesonen 2007, 2–3.)

Vaikka teoksen tekijä on opiskelija, hän edustaa tässä Ylivieskan kaupunkia. Teoksessa kuitenkin selkeästi näkyy tekijän persoonallisuus, mieltymykset ja ajatukset Ylivieskan kaupungista, kuvien tyylistä ja visuaalisesta ilmeestä. Teos pyrkii antamaan paljon kaikenikäisille lukijoilleen ja pyrkii olemaan kaikilla tavoin puolueeton ja

rehellinen. Kirjan tulee olla yleispätevä, koska sitä lukee eri elämäntilanteissa olevat ihmiset. Myös perusviesti on kirjassa selkeä. Kirja pyrkii antamaan selkeän, positiivisen ja miellyttävän kuvan Ylivieskasta kaupunkina. Se on tiedottava, mutta myös luova ja visuaalisesti miellyttävä. Kirjassa on käytetty mahdollisimman vähän sanallista viestintää ja asiat on pyritty kertomaan kuvin ja visuaalisesti. Persoonallisuus tuotiin kirjaan lähinnä kirjan rempseällä luonteella, raikkaudella, väreillä, huumorilla, laululla ja miellyttävällä lähestymistavalla. Visuaalisessa suunnittelussa on käytetty mielikuvitusta ja vapaata ajattelua sekä luovuutta. Tyyli on keveä, helppotajuinen ja elävä. Sisältö käsittelee kaikki vuodenajat ja paljon erilaisia tapahtumia. Suuri osa tapahtumista kuitenkin sijoittuu kesäaikaan. Kirjan kuvat ja tekstit pyrkivät olemaan mahdollisimman ajattomat niin, että kirjaa voidaan lukea vielä neljänkin vuoden kuluttua. Arviolta noin kuutisen vuoden kuluttua muoti ja muut nopeasti muuttuvat asiat näkyvät teoksessa ja kuvissa jollakin tapaa.

4.3.1 Värit

Moriokan mukaan väri on paljon enemmän kuin vain visuaalinen ilmiö. Se on kaikille suunnittelijoille ainutlaatuinen tunteellinen kieli ja symbolinen työväline. Hyvä suunnittelu ja oikea väri luovat oikean reaktion. On ymmärrettävä myös värit maailmanlaajuisesti – Se mikä toimii idän maissa voi saada aikaan ikävän reaktion länsimaissa. (Morioka & Stone 2006, 6–7.) Ei ole oikeaa tai väärää tapaa käyttää värejä. Jotkut väriyhdistelmät vain toimivat paremmin eri tilanteissa kuin toiset. On kuitenkin paljon erilaisia tapoja saavuttaa hyvä lopputulos.

Värien käytössä piilee kuitenkin sääntöjä, joita on aina hyvä huomioida suunnittelussa: Ilmaise viesti, luo väriharmonia, ihastuta ja kiinnitä huomio, muista asiayhteys, harkitse, mieti yhdistelmiä, käytä värijärjestelmää ja ymmärrä rajat ja perusteet. (mt. 32–33.) Valokuvateoksessa värien käyttö oli suhteellisen varmaa, eikä riskejä otettu. Teoksessa käytettiin paljon vastavärejä ja voimakkaita väriyhdistelmiä. Värien käytössä pidättydyttiin turvallisessa, mutta voimakkaassa tyyliässä.

Hedgecoe toteaa että valokuvassa olisi hyvä olla yksi pääkohde ja pääväri, jota muut sävyt täydentävät. Yhdenkaltaisista väreistä koostuva kuva on levollinen ja rauhallinen, kun taas kontrastiset värit tuovat ärsyketä ja aktiivisuutta. Kuvassa väreihin vaikuttaa voimakkaasti valo, joka voi olla luonnonvalo tai tekninen valo. (Hedgecoe 2005, 38.) Teoksen kuvissa ei kaikissa ole selkää pääkohdetta ja pääväriä. Kirjo voi olla hyvinkin sekava, mutta kuvana tiedottava ja toimiva. Kuva voi kuitenkin olla hyvin rauhaton vaikkakin sisällöltään edustava. Joissakin kuvissa taas on selkeästi havaittavissa värien harmoniaa ja levollisuutta.

Väreillä on tunnesisältöä. Värit ilmentävät tunnelmaa ja vaikuttavat siihen, kuinka tulkitsemme kuvaa. Rohkeilla ja voimakkailla väreillä luodaan eloisaa vaikutelmaa ja värin avulla voidaan korostaa pieni yksityiskohta kuvassa. Väri toimii usein katseenkiinnittäjänä ja on suuri osa kuvan kauneutta. (Hedgecoe 2005, 40.) Kuvateoksessa käytettiin paljon värejä niin taitossa kuin etenkin kuvissa. Värit ovat aina tehokkaita ja luovat positiivisen ja mukavan tunnelman. Vuodenajoissa värit kuviin tulivat täysin vuodenajan yleisen väriajattelun ja kuvaajan henkilökohtaisen mielikuvan mukaan.

Värikehällä vastakkaiset värit ovat toistensa vastavärejä. Rinnakkain asetettuna ne korostavat toisiaan ja saavat värit näyttämään voimakkaammilta. Vastavärejä sekoittaessa syntyy erilaisia harmaita. Vastavärin lisäämistä väriin kutsutaan värin murtamiseksi. Suuri osa väreistä, etenkin luonnonväreistä ovat murrettuja. Vastavärejä ovat keltainen ja violetti, vihreä ja punainen, oranssi ja sininen. Vastavärejä käytettiin teoksessa muun muassa kansikuvassa (LIITE 11), jossa punainen ja vihreä yhtyvät sulavasti ja luovat kauniin kokonaisuuden. Myös muita vastaväriyhdistelmiä esiintyy taitossa ja kuvissa.

Onnistunut väriyhdistelmä voi syntyä mistä tahansa väreistä. Yhdistelmän luonne muuttuu jo värien määrasuhteita muuttamalla. Värien yhteensopivuutta sanotaan väriharmoniaksi. Väriharmonioita ovat valööriharmonia, lähiväriharmonia, vastaväriharmonia ja disharmonia. Kirjassa harmoniaan voi törmätä useissa kuvissa, joissa värit tukevat toisiaan ja luovat rauhallisen ja kauniin kokonaisuuden.

Hedgecoen mukaan myös mustavalkoisuus on värivalinta. Mustavalkoisuuden kestävä viehätys johtuu sen vahvasta graafisesta potentiaalista ja sen mahdollisuudesta luoda tunnelmaa. Mustavalkoisuus korostaa muotoja ja tuo hyvin esiin pintarakenteet. Myös synkät tunnelmat ja dramaattiset ihmiskuvat toimivat usein mustavalkoisina. Mustavalkokuvissa ei pelata väreillä vaan valolla, joten valon suunta ja varjot ovat hyvin tärkeässä osassa. (Hedgecoe 2005, 52–53.) Valokuvateoksessa mustavalkoisuutta käytettiin säästeliäästi, mutta harkiten ja oikeissa paikoissa. Värien kanssa jotkut kuvat eivät toimi ollenkaan, mutta mustavalkoisina ja käsiteltyinä ne ovat tehokkaampia. Myös mustavalkoista kuvakollaasia on käytetty ja näin on pystytty tuomaan tylsät asiat esiin mielenkiintoisesti ja tyylikkäästi (LIITE 2 B).

Teoksen taustaväriksi valittiin harmaa, koska se on neutraaliväri eikä vaikuta kuvien omiin väreihin ja luonteisiin sekä harmonioihin. Musta, valkoinen ja harmaa käyvät hyvin valokuvien taustaksi, koska ne antavat valokuvalle tilaa ja mahdollisuuden ponnahtaa esiin. Jokin muu taustaväri, etenkin voimakas väri, saattaisi latistaa kuvien värit tai vääristää niitä. Koska kuvateoksessa kuvien värit olivat korostuneessa asemassa, taustaksi ei olisi sopinut värillinen sivu. Valkoinen olisi hyvin tyhjä ja kylmä, mustassa puolestaan eivät halutut efektit, etenkin varjot, toimisi. Teoksessa on myös ns. uhmattu harmaata taustaa kirkkailla väreillä muun muassa palloilla ja kuvilla. Tausta tuo loistavasti esiin sen, mitä värit ovat. Värit ovat iloista, eloisaa ja katseen kiinnittävää energiaa.

4.3.2 Kuvien sijoittelu

Taiton ja kuvien sijoittelun suunnittelussa olennaista on käyttötarkoitus, mielikuvat, luettavuus ja kokonaisuuden rakenne ja järjestys. On olemassa staattista, dynaamista ja diagonaalista taittoa sekä horisontaalista, vertikaalista ja vapaata taittoa. Vertikaalissa taitossa elementit ovat pitkälti pystysuuntaisia toisin kuin horisontaalisessa taitossa. Staattisessa taitossa elementit ovat hyvin paikalleen jämähtäneet ja yleisilme

on asiallinen. Diagonaalissa taitossa alanurkat jätetään vähemmälle huomiolle. Vapaa taitto ei noudata mitään näistä yksistään vaan on hyvin eläväinen ja vapaa. Taiton suunnittelussa otetaan huomioon paperin muoto, luonnos, typografia, värit, kuvat ja niiden sijoittelu, tekstit, linjat, elementtien keskinäiset suhteet sekä aktiiviset ja passiiviset elementit. Aktiivisia elementtejä ovat otsikot, kuvat ja värit. Passiivisiin elementteihin puolestaan kuuluvat linjat, leipäteksti ja tyhjä tila. (Tammisto 2008.)

Kuvateosta taitettaessa käytettiin useanlaisia menetelmiä kuvien sijoittelun suhteen. Osa sivuista noudattaa symmetristä taittoa ja osa vapaata elementtien sijoittelua. Täsmällisyyttä ja linjakasta sijoittelua on pitkälti havaittavissa. Kuvat ovat täsmällisesti paikoillaan ja usein suorassa ja linjassa muiden kuvien kanssa. Osa kuvista käännettiin hiukan viistoon elävöittämään tunnelmaa. Neliönmuotoinen paperi toisaalta rajoitti työskentelyä, mutta toisaalta auttoi elementtien sijoittelussa. Myös kirjan koon puolesta pelivaraa ei ollut paljon ja kuvat oli sijoitettava tehokkaasti. Kirjan materiaalista iso osa on tehokasta, tärkeää ja silmiin pistävää.

Tammiston mukaan sivua katsoessa ihmisen katse painottuu vähiten sivujen alareunaan. Kuvat ja muut tärkeät elementit on hyvä sijoittaa korkeammalle. Kuvien sijoittelussa ja sommittelussa tärkeää on tasapaino, kultainen leikkaus sekä värit. Symmetrinen sommittelu on tasapainossa, mutta saattaa olla helposti myös tylsä ja jäykkä. Epäsymmetrinen sommitelma voi olla haasteellisempi, mutta onnistuessaan näyttää hyvältä. (Tammisto 2008.)

Kirjan koon ja muodon takia kuvat ovat ympäri sivua ja ovat silti hyvin tehokkaita. Sivun kokoisia suuria kuvia on käytetty usein ja se tehostaa niiden arvoa ja tuo ne esiin parhaalla mahdollisella tavalla. Toki suuren kuvan roolin saavat vain onnistuneimmat kuvat. Sivut taitettiin tasapainoisesti ja kultainen leikkaus on huomioitu useilla sivuilla sekä kannessa.

4.3.3 Typografia

Sumiloffin mukaan fontit eli kirjasimet ovat tietokoneohjelmia. Kirjaimet koostuvat kahdesta osasta: näyttöfontista, joka näkyy pikseleinä näytöllä ja tulostusfontista, joka on vektoripiirros. Tulostettaessa tarvitaan sekä näyttöfontti että tulostusfontti. Fonttien siirto järjestelmästä toiseen ei onnistu helposti. Kun teksti, taitto tai grafiikka siirretään järjestelmästä toiseen, korvataan fontit yleensä vastaavalla. Jos vastaavaa fonttia ei ole, on tulos erilainen, usein ei-toivottu. Varminta on muuttaa teksti vektoripoluiksi grafiikkaohjelmassa. Sitä ei voida käsitellä tekstinä enää, mutta ainakin se säilyy muuttumattomana. (Sumiloff 2000, 98) Tässä tapauksessa tiedoston tallentamisen tärkeys korostuu. Jos virheitä löytyy vektoripoluista, on voitava palata edelliseen tallennukseen, jossa teksti on vielä muutettavassa muodossa.

Teoksessa pyrittiin käyttämään mahdollisimman vähän erilaisia fontteja, mutta kuitenkin niin, ettei se rajoita visuaalista ideointia. Käytössä oli neljä erilaista fonttia, joista yksi oli kaunokirjoitusta. Eniten käytössä olivat melko selkeä ja tavallinen Tw Cen MT Condensed, jota käytettiin suomenkielisissä teksteissä sekä Vladimir Script, joka oli käytössä englanninkielisissä käännöksissä. Jälkimmäinen oli fonteista erikoisin, kiekurainen ja vino kaunokirjoitus. Se toi kirjaan tietynlaista käsintehdyn tuntua ja se näyttää hyvältä suomenkielisen tekstauksen rinnalla. Kannessa ja ns. mediatiedoissa käytettiin kaunista ja selkeää Trebuchet MS –nimistä fonttia. Kiitosteksteissä sekä takakannessa käytettiin hiukan dramaattista kirjasintyyppiä nimeltään Orator Std. Siinä pölkkykirjaimet ovat hiukan harvassa ja tunnelma tuo mieleen mietelauseet. Kaikki ovat kirjasintyyplitään groteskeja eli päätteettömiä.

Sumiloff on monien muiden tavoin todennut, että musta tai tummanpunainen teksti valkoisella pohjalla on helppolukuisinta. Mustalla pohjalla oleva valkoinen tekstikin menettelee, mutta ei ole niin suositeltavaa. Koska paperi ei säteile valoa, siinä oleva teksti ja taustan väriyhdistelmä on vaikeaselkoisempaa kuin tietokoneen näytöllä. Ihminen lukee tekstin silmäillen ja päätellen. (Sumiloff 2000, 118–119.)

4.3.4 Laulu Ylivieskasta

Puhe on keino tuoda ajatukset julki. Sitä on myös musiikki. Musiikki merkitsee usein jotakin kätkettyä ja syvällistä, joka liittyy musisoijan persoonallisuuteen. Musiikin perusilmaisumuodot ovat melodia, harmonia ja rytmi. Musiikki ilmaisee tekijänsä toimivaa, yhtenäistä ja tuntevaa minuutta sekä historian tajuavaa minuutta. (Lehtonen & Niemelä 1997, 1, 6–7.) Säveltäjän persoonallisuuden ja sävellystyylin tähden usein ilmenee ”itsensä toistamista” säveltäjän teoksissa. Usein säveltäjä voidaan tunnistaa kappaleiden tyylin perusteella. Musiikki on myös niin syvällistä ilmaisua, että usein lauluntekijä itse ymmärtää laulun parhaiten ja voi rakastua omaan teokseensa. Muut näkevät hänen teoksensa eri tavoin ja pitävät ehkä jostakin toisesta hänen teoksestaan enemmän.

Lehtosen mukaan musiikkiteos yleensä haluaa vaikuttaa jollakin tavalla, eikä musiikki ole vain jonkin kuvaamista vaan jonkin asian painottamista. Teoksella on merkitys, mutta se ei ole tärkeintä vaan merkityksen antamishetki. (Lehtonen & Niemelä 1997, 7.) Säveltämisen ja improvisoinnin avulla luodaan jotakin uutta. Usein säveltäminen aloitetaan improvisoimalla. Ideasta kokeillaan erilaisia versioita ja lähdetään työstämään miellyttävintä. Kullakin säveltäjällä on oma sävellystekniikkansa ja tapansa työskennellä. Säveltämisen voi aloittaa melodiasta, rytmistä tai harmoniasta käsin. Laulu voi lähteä liikkeelle myös pienestä improvisoidusta laulunpätkästä, jossa esiintyy vain muutamia sanoja. Koko laulu voi rakentua sen improvisoinnin ympärille, jopa laulun aihe sovitetaan niihin sanoihin.

Teoksen laulua tehdessä laulu aloitettiin sanoista ja lauseista, jotka koettiin omaksi kokemukseksi Ylivieskasta. Lauseista muotoiltiin runomaisia ja riimiteltyjä pätkiä. Tässä vaiheessa laskettiin myös tahtia tai toistettiin tekstiä tahdissa, jotta runon voisi muuttaa lauluksi. Sanojen sisältö tuli omista kokemuksista Ylivieskassa ja sen vahvoista puolista. Kertosäkeessä tulee esiin tekijän haikeat tunteet Ylivieskaa kohtaan. Laulu on realistinen ja kertoo asiat niin kuin tekijä ne tuntee.

Sävellys voi tapahtua nuotintamalla suoraan paperille, jolloin säveltäjä kuulee sävellyksen sisällään ja kirjaa sen paperille. Nykyisin tämä on muuttunut helpommaksi erilaisten soittimien ja laitteiden ansiosta. Säveltäjä voi keskittyä kuulostelemaan kappaletta, eikä nuoteista tarvitse välittää. Nekin voivat hoitua koneellisesti. Säveltäminen tapahtuu myös ilman nuotinlukutaitoa. Omat sävellykset oppii nopeasti ulkoa tai ne voi tallettaa soitinkoneen muistiin.

Ylivieskasta kertovaa laulua tehdessä, kun sanoitus saatiin runomuotoiseksi, oli aika suunnitella melodiaa. Säveltäminen tapahtui syntetisaattorilla melodiaa hakien. Kappaletta soitettiin läpi useaan kertaan eri tavoin ja laulua laulettiin soiton mukana. Improvisointi alkoi vakiintua tiettyyn melodiakulkuun, suunta oli tiedossa ja se tallennettiin koneen muistiin. Sanoja ja nuotteja tarkennettiin ja paranneltiin, kunnes alkoi muodostua valmis kokonainen säkeistö. Teos tallennettiin toistamiseen unohtumisen varalta. Kun kappaletta kuunneltiin useaan kertaan, se opittiin ulkoa. Tämän jälkeen siirryttiin tekemään toinen säkeistö ja huomioitiin kertosäe.

Melodiaa hakiessaan vasemman käden soitto perustui sointuihin. Melodiaa tehtäessä pyrittiin miellyttävään, kauniiseen ja haikeaan melodiaan. Tekijälle itselleen melodia ei tuottanut ongelmia, mutta ulkopuolisen nuotintaessa havaittiin, että laulu ei olekaan niin yksioikoinen. Tulos riippuu siis täysin siitä, kuka teoksen tulkitsee ja esittää. Nuotit ovat vain matemaattisesti määriteltyä tekniikkaa.

5 PROSESSINKUVAUS: TYÖN SUUNNITTELU

5.1 Luonnos

Sumiloff toteaa, että vaikka käytössä olisi tietokone, kannattaa taiton suunnittelussa eli luonnosta tehdessä miettiä tietokoneen tarpeellisuutta. Taittaminen on ajattelua ja hahmottelua. Luonnosta miettiessä täytyy tutustua aineistoon ja pohtia mitkä asiat kuuluvat yhteen ja mikä on erityisen tärkeää, mitä materiaalia puuttuu ja kuinka asiat tulisi esittää. Taittосуunnitelma kannattaa luonnostella ruutupaperille. Luonnoksesta käy ilmi, mitkä elementit, tekstit ja kuvat ja muut, sijoittuvat ja mikä tulee millekin aukeamalle. Tämän jälkeen tiedostot, esimerkiksi kuvat, ovat hyvä järjestää tietokoneella helposti löydettävällä tavalla esimerkiksi kansioihin. Tiedostoja voi olla satoja ja ne tulee tarvittaessa löytää. (Sumiloff 2000, 114.)

Kirjaa suunniteltaessa oli hyvä miettiä heti alkuun kirjan koko ja muoto. Kirja päätettiin tehdä neliöksi. Molemmat sivut ovat 21 senttimetriä. Neliömuoto koettiin käteväksi, kauniiksi ja luovaksi ratkaisuksi. Se myös poikkeaa tavallisten kirjojen sivujen suhteista. Tämä ajatus säilyi loppuun asti, mutta sivumääräsuunnitelma muuttui huimasti. Aluksi oli tarkoitus tehdä 28-sivuinen kirja, kunnes sivumäärää oli pakko lisätä ja se nousi 36:een. 36-sivuista nidottavaa kirjaa ei voi kuitenkaan tehdä, koska sivumäärän tulee olla jaollinen kahdeksalla. Niinpä sivumäärä nostettiin 40:een, koska tiivistäminen tuntui huonolta ajatukselta.

Luonnostelu tehtiin neliönmuotoiseen paksuun vihkoon. Luonnosta tehdessä havaittiin, miten vaikeaa on arvioida materiaalin mahtumista tiettyyn sivumäärään. Luonnoksen tekeminen on hyvin tärkeää ja se hahmottaa paljon. Se myös kumoaa ajatuksia, joita mielessään luuli pystyvänsä tekemään. Koska teoksessa ehdottomasti voimakkaimpana elementtinä olivat valokuvat, niiden sijoittaminen oli tärkeää luonnosvaiheessa. Teksteistä ei ollut paljon tietoa muutoinkaan, mutta kuvat olivat otettu suurimmaksi osaksi.

5.2 Kuvien käsittely

Sumiloff tietää, että digitaalisessa kuvankäsittelyssä on kyse vain pikseleiden värien muuttamisesta (Sumiloff 2000, 73). Perusasioita on myös se, että kuvankäsittelyohjelma ei pysty keksimään lisää ja luomaan uutta, se voi vain muokata olemassa olevaa. Jos tarkoituksena ei ole manipulointi vaan kuvan toistaminen ihanteellisesti, tehdään kuvalle yleensä histogrammin säätö, terävöitys, sävyjen korjaus ja mahdollinen roskien poisto eli priikkaus. (Sumiloff 2000, 64.) Kontrastin säädöllä ja edellä mainituilla toiminnoilla kuvasta saadaan valmiin ja raikkaan näköinen. Tätä voisi kutsua kuvan peruskäsittelyksi, jossa ei ole mitään fiktiomaista ja valheellista. Värien korostamisella tai värikylläisyyden vähentämisellä saadaan paljon vaihdettua kuvan tunnelmaa ja sitä keinoa on käytetty kirjaa tehdessä vapaasti. Osa kuvista voi näyttää jopa epäluonnollisilta voimakkaan peruskäsittelyn takia eivätkä kaikki välttämättä pidä siitä tyylistä.

Histogrammi kuvaa pikseleiden jakautumista sävyittäin, lähinnä tummuus-asteella. Sen avulla voidaan säätää tummaa ja vaaleaa päätä sekä muuttaa kuvan keskisävyä tummuutta. (Sumiloff 2000, 65.) Jo histogrammin säädöllä on suuri merkitys siinä, näyttääkö kuva valmiilta ja huolitellulta. Histogrammilla voi myös tiettyyn rajaan asti korjata ongelmallista kuvan valaistusta.

Terävöityksessä on kyse pikseleiden välisen kontrastin nostamisesta. Se saa kuvan näyttämään tarkemmalta, koska raja-alueet näytetään voimakkaammin. (Sumiloff 2000, 71.) Kuvien terävöitystä ei tule aliarvostaa. Lehtikuvissa kuvan terävöittäminen on tärkeää ja näyttää kuvan laadun sen ansaitsemallaan tavalla. Niin sanoma- kuin aikakauslehdissä sekä kirjoissa kuvaa kannattaa terävöittää tarpeeksi. Paino pehmentää kuvan piirtoa. Kirjan kuvia terävöitettiin *sharpen* -toiminnolla, joten kuvat eivät näytä liian teräviltä, mutta tarkoilta.

Teosta tehdessä kuvien käsittelyssä käytettiin pääasiassa kuvan rajausta, terävöitystä, sävykorjailuja, värikylläisyyttä, kontrastia sekä histogrammin ja kirkkauden säätöä.

Värejä ja kontrastia tehostettiin ja se on osa kirjan iloista ilmettä. Kuvankäsittelyohjelmiana toimi pääasiassa Adoben Photoshop CS 4, mutta lisäohjelmiana muutamassa kuvassa toimi *selkeytä*-tehosteen takia Corelin Paint Shop Pro X – niminen ohjelma. Teoksessa käytettiin manipulointia erittäin vähän, korkeintaan häiriötekijöitä poistettiin. Tarkoituksena oli toistaa kuvat mahdollisimman miellyttävällä ja tehokkaalla sekä realistisella ja iloisella tavalla.

Sumiloffin mukaan kuvia käsiteltäessä töitä tehdään tietokoneella ja sen näytöllä. Silloin täytyy luottaa näyttöön ja omaan silmään. Ohjelmat käsittelevät värejä RGB-väriavaruudessa, kun taas painokoneet käyttävät CMYK-väriavaruutta. Värijärjestelmät ovat erilaiset ja näyttö voi toistaa värit kirkkaampina. (Sumiloff 2000, 75.) Vaikka CMYK-väriavaruus näyttää näytöllä hyvin himmeältä, on se paperille painettuna raikkaan ja kirkkaan näköinen. Keskenpäisen teoksen kanssa käytiin painopaikassa tulostamassa testiversioita ja havaittiin, että tulos on samankaltainen kuin näyttö antaa olettaa. Koska kalibrointi oli tässä tapauksessa vaikea toteuttaa, päätettiin luottaa näyttöön ja silmään. Kuvat muutettiin käsittelyn jälkeen RGB:stä CMYK:ksi ja tallennettiin Photoshop-tiedostona.

5.3 Taitto

Herrosen mukaan aukeaman katseenvangitsija on valokuva ja yleensä muita kookkaampi kuva. Yksi suuri kuva on tehokkaampi ja selkeämpi kuin monta pienempää kuvaa. Dynaamiset ja eloiset kuvat herättävät mielenkiintoa verrattuna staattisiin ja pysähtyneisiin kuviin. Teosta taittaessa kannattaa myös huomioida symmetriset vaihtoehdot. Se on arvokkaan ja harmonisen näköinen. Myös kansikuva on aina tärkeä olla edustava. Se myy tuotteen ja antaa maistiaisista sisällöstä ja sen laadusta. (Herrosen 2008, 26–27.)

Teoksen kansikuvana käytettiin kuvakollaasia tanssivasta työstä (LIITE 11). Kuvassa on vastavärit vihreä ja punainen sekä liikettä ja iloa. Kuva on edustava ja toimii tehok-

kaana panoraamakuvan muotoisena vaakarivinä. Kuva on kultaisen leikkauksen kohdalla ja sen yläpuolella lukee vasemmalla versaalikirjaimin ”Ylivieska”. Kuvan alla on kirjan nimen loppuosa ”C-duurissa”. Nimivaihtoehtoja oli useita kuten Ylivieska omin silmin, askellajina Ylivieska, etsimessä Ylivieska ja myös perinteisempiä nimiä pohdittiin. Nimi *C-duurissa* kävi kuitenkin tähän sopivasti sekä kansikuvan että Ylivieska-laulun takia. Se myös luo miellyttävän kuvan teoksesta ja on hiukan omaperäinen nimi valokuvateokselle. Kyseisen tekstin alla on teksti myös englanninkielellä, joka muodostuu sanoiksi ”in C major”. Kaunokirjoituksella kirjoitettu käännös kannessa ja sisäsivuilla tuo ilmettä ja visuaalista rikkautta muutoin vaatimattomiin ja selkeisiin kirjaintyyppivalintoihin. Teoksen tekijän nimi lukee kannessa selkeästi keskellä alhaalla versaalikirjaimin.

Sumiloffin mukaan, kun elementtien paikat luonnoksessa on löytynyt ja ne on sijoitettu taitto-ohjelmaan, suunnitellaan varsinainen layout. Aluksi määritellään tekstien ja kuvien suhde sekä värimaailma ja muut elementit. Tässä vaiheessa keskitytään visuaalisuuteen ja toimivuuteen. Kun taitto alkaa olla lopullisessa vaiheessa, viimeistellään typografia, kuvien rajaukset ja sijainnit sekä tarkastetaan värit värikartasta. Tämän jälkeen myös tulostetaan vedokset ja tarkistetaan ne paperilta. (Sumiloff 2000, 117.)

Valokuvateosta tehdessä varmistettiin teoksen tyylin pysyvyys läpi kirjan ja tehtiin mahdolliset korjaukset teksteihin, elementtien sijanteihin ja väreihin. Lopussa teosta katsottiin ulkopuolisen ihmisen silmin. Tässä huomattiin se, kuinka teoksen tekijä itse helposti sokeutuu tekemäänsä, koska on työskennellyt sen parissa kauan. Kun kuvat olivat valmiina ja luonnos aukeamista oli suunniteltu, oli taiton toteuttaminen suhteellisen nopeaa. Taittaminen koettiin työn mukavimmaksi vaiheeksi, kun tekninen puoli ja kuvien käsittely sujui moitteettomasti. Etenkin hyvät ja erilaiset ideat sekä tasapainoiset aukeamat toivat tekijälleen onnistumisen tunnetta.

5.4 Painokuntoon

Teos tehtiin InDesign –nimisellä ohjelmalla, jonka jälkeen tuli toteuttaa työn yksi tärkeimmistä ja vaikeimmista tehtävistä. Tiedostosta tuli tehdä PDF–tiedosto painotaloon, minkä perustella kirja painetaan. Tiedoston tulee olla moitteeton ja teknisesti hyväksyttävä. Tämä vaati perehtymistä tiettyihin teknisiin seikkoihin, jotka tuntuivat erittäin haasteellisilta.

Herronen selventää, että painotaloon vietävä PDF, Portable Document Format, on käyttöjärjestelmäriippumaton ja kätevästi siirreltävässä oleva tiedostomuoto, jota käytetään paljon sähköiseen julkaisemiseen, painamiseen sekä tulostamiseen. PDF–tiedosto on näytön ja tulostimen tarkkuudesta riippumaton. (Herronen, 2008.) Jokisen mukaan PDF–dokumenttiin voidaan tallentaa kuvatiedostot, tekstit, fontit, vektoripiirrokset sekä väri-informaatiota (Jokinen 2004, 153).

Kirjaa tehdessä todettiin, että PDF:n teko oli kaikkein haastavinta. PDF–tiedostoa tehdessä tuli ottaa huomioon monta eri asiaa. Kirjan sivuille tuli tehdä noin kolmen millimetrin bleedet eli leikkausvarat jälkikäsitteilyn ja lopputuloksen parantamiseksi. Kovakantisen kirjan kansilehtien bleedet tulivat olla kaksi senttimetriä joka suuntaan, koska kannen lehdet taitettiin sisäpuolelle ja peitettiin esilehdellä. Kaikkien elementtien tuli olla CMYK–väriavaruudessa eli paperille painettavassa muodossa. Kuvien tuli ulottua yli ulkorajojen, tekstit ja muut elementit eivät saaneet mennä liian lähelle reunaan, koska tarkkaan leikkaukseen ei saanut luottaa liikaa. Kuvien tuli olla resoluutioltaan 300 dpi eli pikseliä tuumalla tai tarvittaessa 250–300 dpi. Kuvien todellinen jälki varmistettiin painopaikassa, jonka jälkeen luotettiin omaan näyttöön. Kaikki näytti testitulosteessa siltä miltä pitikin. Kun asiat olivat teknisin puolin kunnossa, sovittiin kirjapainopäällikön kanssa kirjan perustiedoista. Niihin kuuluivat kirjan laajuus, sivujen koko, värillisuus, rakenne, paperi, aineisto, jälkikäsitteily sekä hinta-arvio ja kirjojen lukumäärä.

6 TULOS JA SEN ARVIOINTI

Kirja onnistui lähes niin kuin pitikin. Kirjan kansista tuli tyylikkää ja harmaat esilehdet sointuvat mukavasti kirjan neutraaliin sävyyn. Myös painojälki ja värit toistuivat suunnitelmien mukaan. Teoksessa käytettiin kahdeksaakymmentäviittä valokuvaa. Kuvia tuli otettua paljon ja kirjaan päätyi vain parhaimmisto. Yllättävää oli, että hyviä kuvia tarvittiin noinkin paljon. Ylimääräisiä kuvia oli vähän, koska jo melko alkuvaiheessa oli jonkinlainen visio siitä, mitä kirjan tulee sisältää. Tarkoituksena oli, että jokaisella aukeamalla olisi ihmisiä tai jotakin elävää ja liikkuvaa.

Kirjan uskotaan antavan ihmisille positiivista mielikuvaa Ylivieskasta. Etenkin, jos lukija ei erityisemmin tunne Ylivieskaa, kirja toimii hyvin positiivisen kuvan antajana. Lukijalla ei ole ennalta määrättyä ajatusta Ylivieskasta ja hän uskoo siihen, mitä kuvista näkee. Kuvat myös jäävät ihmisten mieleen paremmin kuin teksti.

Kun kirja antaa hyvän vaikutelman kaupungista, voivat muutkin kaupungit haluta itselleen vastaavanlaisen persoonallisen valokuvakirjan. Suurilla kaupungeilla saattaa olla paljonkin kuvakirjoja kaupungista, mutta on myös kaupunkeja ja kuntia, joilla ei ole ehkä laisinkaan panostettu kyseiseen asiaan. Jokaisesta kaupungista löytyy hyvät puolet, joita voi teoksessa esitellä. Kuvakirjat toimivat aina.

Tällaisessa teoksessa kuvien kertovuuden sekä tunnekuvien on kuljettava käsi kädessä. Katsoja kaipaa molempia, jotta hänellä säilyy mielenkiinto kirjan alusta loppuun saakka. Monipuolinen taitto lisää kiinnostavuutta ja tuo vaihtelua aukeamille. Myös monipuolinen värien käyttö on tärkeää. Mikään näistä ei kuitenkaan ole niin tärkeää kuin se, että kirjalla on rohkeasti jokin oma tyyli. Kirjan tulee olla itsevarma ja erilainen, jotta se jää lukijan mieleen onnistuneena ja mieleenpainuvana sekä mielenkiintoisena teoksena. Joskus mielipiteet jakava teos voi olla parempi kuin teos, jota kukaan ei muista ja joka ei kiinnosta ketään. Teoksen tulee myös olla sellainen, että kuka tahansa, joka saa sen käsiin, ymmärtää sen sisällön ja ilahtuu näkemästään.

Alla olevassa kuvateoksen arvostelussa lähdettiin liikkeelle siitä, miten aukeamat oli alun perin suunniteltu. Suurin osa aukeamista perustui juuri sivujen yhteistyöhön, toinen sivu täydentää toista ja ne toimivat yhdessä.

6.1 Onnistunut kuvateos

Etukansi onnistui todella hyvin. Siinä näkyy arvokkuus Ylivieskaa kohtaan sekä tyylikkyys ja nuorekkuus. Kansi on lupaava alku lukijalle. Kuvasarja on väreiltään hyvä ja sopii myös harmaan taustan kanssa. Kannessa on kuvattuna Ylivieskan toritapahtuman tanssiesitys, jossa oli vauhdikasta ja kaunista menoa. Kuvasarjassa on erilaisia asentoja tytön liikkumisesta ja viimeisin kuva luo sarjalle hyvän lisän epäonnistumisellaan. Tekstit ja niiden eri harmaansävyt toimivat ja kukin sana, fontti ja väri tuovat itseään sopivasti julki. Kuvasarjan ja tekstien sijainnit ovat onnistuneesti oikealla paikalla. Kanteen suunniteltiin lisää tehosteita, mutta pelkistetty versio koettiin tyylikkäämmäksi ja arvokkaammaksi.

Ensimmäinen sivu (LIITE 1 A) on hyvä alku lukijalle. Se on tarpeellinen etenkin, jos lukija saa teoksen käsiinsä, muttei tiedä mistä on kyse. Kuva, joka on tekijän parhaimmista, saa lukijan puolelleen. Kuvassa valo luo upean hohdon sumuiselle metsälle ja korostaa puiden ääriviivoja. Harmaa laatikko taustalla olisi voinut olla kaapeampi ja alhaalta ylös asti, mutta antaa tukea teksteille myös tuollaisenaan.

Ensimmäisellä aukeamalla (LIITE 1 B) asia tulee selkeästi kuvien esille, mutta ei hädkäytä visuaalisesti. Kuvat ovat hyviä, eivätkä riitele keskenään, mutteivät myöskään luo varsinaista yhteistä sidettä. Vasemman sivun kuvat ovat sijoitettu hyvin perinteisellä tavalla. Asemarakennus on kuvattu laajakulmalla alhaaltapäin. Se korostaa kestäistä tunnelmaa ja lisää kuvalle mielenkiintoa. Muissa sivun kuvissa on käytetty normaaliobjektiveja ja ne on kuvattu silmien tasolta, koska toimivat perinteisellä tavalla parhaiten. Oikeanpuoleisessa sivussa on onnistuttu pelastamaan tylsätköt kuvat mustavalkoisella kuvaratkaisulla sekä voimakkaammalla käsittelyllä. Ylemmässä ku-

vassa on kuvattu maantien tasolta normaaliobjektiveilla, jotta kuvaan tulisi kolmiulotteisuutta ja kiehtovuutta. Se kuvastaa myös hyvin Ylivieskaan vieviä maantieverkostoja. Alempi kuva on ahtaan tilan vuoksi kuvattu laajakulmalla. Ideana oli osoittaa katsojille ihmiselle normaali näkymä, mutta harvemmin kuvattu näkymä. Kuvaan sisällytettiin Ylivieskan ydinkeskustaa. Sivu oli haasteellinen, mutta lopputulos monen kokeilun jälkeen hyvä.

Seuraavalla aukeamalla (LIITE 2 A) sivut eivät toimi keskenään, mutta vasen sivu on visuaalisesti todella hyvä. Vaikka sivulla on kaksi suurta kuvaa, ne toimivat, koska teksti on sijoitettu niiden väliin ja kuvat ovat jännittäviä ja voimakkaasti käsiteltyjä. Nämä vanhat rakennukset ovat rikastuttamassa Ylivieskan muutoin kehittynyttä keskustaa. Ne ovat myös visuaalisesti kauniita ja päätettiin siksi ottaa mukaan kirjaan. Alemmassa kuvassa on käytetty hyväksi symmetrisyyttä ja sen luomaa tasapainoa tiukan rajauksen kanssa. Oikeanpuoleinen sivu on hyvä, etenkin kuvat ovat hauskoja, muttei sivu toimi vasemmanpuoleisen sivun kanssa. Kauppojen yö tuli kuvaajalle yllätyksenä joten kamerana käytettiin lainattua Powershot –merkkistä kameraa. Tärkeintä oli, että yön tapahtumat tallentuivat. Ihmisiä ja autojen valoja oli paljon, joten päätettiin kuvata tapahtumarikkaimpia kohtia Ylivieskan keskustasta. Vaikka ylemmässä kuvassa hämärän takia kuva on tärähtänyt, ei se ole epäonnistunut vaan toimii hyvin yhdessä alempien kuvien kanssa. Baarikuva on tarkka ja autokuva riittävän tarkka korvaamaan ylemmän kuvan aiheuttamaa epäselvyyttä.

Mustavalkoinen kollaasikuva (LIITE 2 B) on yksi kirjan parhaita luovia ratkaisuja. Täsmällisesti rakennettu kokoelmakuva tuo elottomat kohteet esiin kauniisti. Kollaasiin sopi hyvin erilaiset yksityiskohdat Ylivieskan katukuvasta. Kuvaan on poimittu olennaisia tai mielenkiintoisia yksityiskohtia Ylivieskan kaupunkikuvasta. Vasemmassa ylänurkassa oleva patsaskuva on erityisen onnistunut veden ja vastavalon vuoksi. Myös pyöräkuva on mielenkiintoinen mustavalkoisena. Sivu toimii hyvin viereisen väljän sivun kanssa, jossa on vain teksti ja tumma reunapalkki tasapainottamassa aukeamaa. Vastaavia kuvakollaaseja teki mieli tehdä enemmänkin, mutta vähemmän on enemmän tässä tapauksessa.

Kauppakeskusten kuvia sisältävällä aukeamalla (LIITE 3 A) on käytetty melko perinteistä asettelua ja kuvat ovat tiedottavia ja onnistuneita. Autokuvassa on käytetty hyväksi erään esityksen katsomoa, jonka avulla päästiin korkeammalle kuvaamaan Kärkkäisen parkkipaikkaa. Korkeutta on käytetty hyväksi myös alimmassa kuvassa, jossa kohteena on Kärkkäisen suositut karkkihyllyt. Keskimäinen kuva otettiin perinteisellä tavalla ilman salamaa, joka korosti liikkeiden voimakkaita valaistuksia. Oikeanpuoleinen kuva on myös onnistunut ja valaistukseltaan houkutteleva. Kuvassa on uudehko kauppakeskus, jota elävöittää tyttöä odottava nuori poika. Kuvassa on hyödynnetty kattojen keskellä olevaa lamppurivistöä, joka on sijoitettu kuvan keskelle. Kuva vaikuttaa hyvin kolmiulotteiselta, symmetriseltä ja huolella rajatulta. Tähän tulokseen ja valaistukseen oltiin tyytyväisiä, koska ilman jalustaa kuvasta saatiin noin laadukas.

Toriaukeamassa (LIITE 3 B) on toteutettu järkevää kuvasisältöä. Toritapahtuma on tilanne, jossa Ylivieskan keskustassa on poikkeuksellisen paljon ihmisiä, joten suosittu tapahtuma haluttiin ehdottomasti mukaan kirjaan. Vasemmalla sivulla on yleiskuva kaupungilta ja kuvassa on paljon ihmisiä. Kuva oli mahdollista ottaa korkeammalta, joten sitä hyödynnettiin, jotta ihmismassa näkyisi paremmin ja kauemmas. Myös moottoripyörät haluttiin kuvaan mukaan. Oikeanpuoleisen sivun kuvat täydentävät sitä. Kuvat on otettu paljon lähempää ja ihmisten silmin. Ylemmässä kuvassa taustalle saatiin vanha rakennus, joka luo kauniin tumman taustan kirkkaan taivaan sijaan. Kuva pariskunnan takamuksista ilmaisee hyvin torin tunnelmaa, mutta voi jakaa ihmisten mielipiteitä. Aukeama olisi ollut liian staattinen ilman hauskaa ja vinoon laitettua kuvaa.

Seuraavalla sivulla (LIITE 4 A) kokeiltiin monenlaisia taittoratkaisuja. Onnistunut taittoratkaisu koettiin haasteelliseksi. Oli päädyttävä hyvin perinteiseen kuvaratkaisuun. Akustiikan kuvat ovat perinteisellä tavalla sijoitettu. Ylemmässä kuvassa näytetään Akustiikan konserttisalia laajemmin. Alemmassa kuvassa puolestaan keskitytään kuoroiminnan kuvaamiseen. Oikeanpuoleisen sivun kolmiulotteisuus ja varjot sen sijaan

tuovat lisää elävyyttä tapahtumarikkaaseen sivuun. Kuvissa on voimakkaita ja parhaita hetkiä esityksestä. Kuvaan tuo tunnelmaa tapahtumasta innostuneet pojat katsomon puolella. Nämä tapahtumat päätettiin ottaa kirjaan mukaan kuvaamaan Ylivieskan tapahtumia ja monipuolista esitystarjontaa.

Seuraavalla aukeamalla (LIITE 4 B) ei ole suurta keskinäistä sidettä. Vasemmalla sivulla on käytetty hyvin perinteistä kirjalle tuttua taittotyyliä. Muotokuva tytöstä tuo sivulle eloa ja konkreettisuutta ja antaa happea muutoin kirjavalle aukeamalle. Muotokuva on hyvin tyylikäs ja siinä on käytetty teleobjektiveja, jotta malli tulisi hyvin esiin taustasta. Muut kuvat ovat tiedottavia perinteisiä otoksia. Oikeanpuoleisen sivun kuvat ovat monipuolisista urheilumahdollisuuksista kertovia. Yläkuva ei ole otettu Ylivieskassa, mutta urheilukenttä näyttää samalta lähes kaikkialla. Kuvassa on upeat värit ja poikien touhu on aitoa ja urheilullista. Kuva oli mahdollista kuvata mäen päältä, joten juoksuratojen suorat linjat korostuvat. Kuntosali- ja uimahallikuvat ovat perinteisiä, mutta keilausmahdollisuus on haluttu kuvata vähän eri tavalla. Siinä on kuvattu yksityiskohta keiloista ja liikkuvasta keilapallosta. Taitto on erilainen kuin aiemmissa sivuissa. Taitosta tuli raikas ja tiivis, mutta ei liian ahtaaksi pakattu. Toisaalta taustalla oleva urheilukenttäkuva olisi voinut jatkua alas asti, mutta tällöin sivusta olisi voinut tulla liian raskas, tiivis ja irrallinen.

Kuvat opiskelijoista (LIITE 5 A) ovat onnistuneet hyvin. Suuri kuva kahdesta ulkomalaisesta opiskelijasta on väriltään kaunis ja edustavan näköinen. Kuvassa on käytetty normaaliobjektiveja ja kuvan tarkoitus on esitellä ulkomaalaisia opiskelijoita. Taustan olisi voinut suunnitella paremmin niin, että sen erottaa koulurakennukseksi. Kuvan sijainti on hyvä, mutta alareunassa on parantamisen varaa. Teksti korostaa kansainvälisyyttä ja sisältää omintakeista huumoria. Oikeanpuoleisen sivun kuvat ovat tiukassa ja asettelu on erilainen ja onnistunut. Tyhjä tila on tärkeää, kun kuvat ovat kyseisellä tavalla. Kuvat kertovat eri alojen opiskelumahdollisuuksista ja etenkin ylioppilaslakkikuva on erityisen onnistunut otos. Kuvausstudion kuva on otettu jakkaralta ja taustalle on saatu touhuava opettaja tuomaan toimintaa kuvaan. Tekstin sijainti myötäilee kuvia ja istuu hyvin sivulle.

Työkuvat (LIITE 5 B) ovat värikkäitä ja energisiä. Vasen sivu on onnistunut erittäin hyvin. Kuva on otettu aiemmin lehtikuvaksi Kalajokilaaksoon, mutta sopii onnistuneena kuvana hyvin tähän teokseen. Kuva on suuri, onnistunut, hyvin käsitelty ja rajattu ja tekstit ovat hyvin sijoitettu. Kuva on otettu ilman salamaa ja siihen on saatu luonnollista valoa ja työkoneen tuomaa kipinäsuihkua. Oikeanpuoleinen sivu on perinteisempi, mutta vaihteeksi yksinkertaisempi ilman varjoefektejä. Kuvissa on mukavasti väriä ja painokuva on käsitelty hyvin. Painokuva kuitenkin tuntuu hiukan irralliselta ja se olisi toiminut paremmin suurempana. Tarjoilijakuvassa on mukavan paljon kirkkaita värejä, mutta valitettavasti asiakkaita ei sillä hetkellä ollut joten päätettiin ottaa pelkkä tarjoilijan touhuamiskuva. Peltokuva on melko perinteisen ja tylsän oloinen, mutta vaikka tilanteesta otettiin paljon kuvia, ei mielenkiintoisempaa kuvaa saatu. Maatalousala haluttiin kuitenkin jollakin tavalla kirjaan mukaan, koska tällä alueella maataloutta elinkeinona on paljon.

Lasten Pampasin kuvat (LIITE 6 A) ja taitto ovat ilo silmälle. Vasemman puoleinen sivu miellyttää linjakkuudellaan ja väreillään. Kuvakohteiksi on valittu tilanteita, joissa on paljon lapsia sekä värejä ja toimintaa. Kuvat ovat otettu laajakulmalla ja sen avulla esimerkiksi keskimmäiseen kuvaan sai mahdutettua ahtaassa teltassa paljon. Laajakulmaobjektiivillä tässä tapauksessa tuo paremmin esiin ympäristön, lapset ja leikit. Vasen sivu toimii hyvin oikeanpuoleisen suuren kuvan kanssa. Suuri kuva näyttää hyvältä, mutta pienen kuvan yläreunassa olisi voinut jättää pois sotkemasta harmoniaa. Suuren kuvan tilannetta on odotettu ja kiertelevä hevonen saatiin puiden väliin sopivasti. Ympäristö oli tässä tapahtumassa kaunista ja se haluttiin kuvissa näkyvän. Tämä on satumaisen kaunis aukeama ja taitto onnistunut ja poikkeaa hiukan aiempien sivujen taitosta.

Tivolikuvat (LIITE 6 B) ovat mukavia ja värikkäitä, mutta aukeamana vaikea. Ideat alkoivat loppua, mutta lapsenmielisyyttä ja erilaisuutta haettiin. Oikeanpuoleinen sivu on tiedottava ja onnistunut. Kuvat kertovat yleisesti tivolistista ja ovat mukavan värikkäitä ja eläviä kuvia. Vasen sivu ei onnistunut täysin ja taustaviivat mietityttävät. Kuva

kiipeävästä lapsesta on hyvä. Kirjassa koettiin hyväksi, että osa kuvista on hiukan erikoisia jopa epäonnistuneen kuvan oloisia. Tämä kuva on yksi niistä, jonka on tarkoituskin olla kyseenalainen. Kuvassa on sympatiaa ja itsensä voi kuvitella lapsen tilanteeseen. Myös laskukuva on hauska, mutta hiukan huonolaatuinen kasvojen kohdalta, koska lapsen laskiessa tarkennus oli vaikea saada osumaan kasvoihin. Laskukuva haluttiin rajata niin, että vain mäki ja lapsi tulevat kuvaan ja se toimi korkeana ja kapeana kuvan parhaiten.

Lauluaukeama (LIITE 7 A) on hyvin onnistunut. Vasemman puoleinen kuva on oivallinen ja nuotit tulevat hauskalla tavalla esiin. Kivilaatta on sopiva tausta paperille ja varpaat sekä kukka kruunaavat kuvan ja antavat sille ilmettä ja sisältöä. Kuvan olisi voinut toisaalta venyttää koko sivun kokoiseksi, mutta olisi voinut vaikuttaa irralliselta viereisen sivun kanssa. Oikealla sivulla laulun sanat tulevat selkeästi esiin tumman harmaalla pohjalla. Jälkeenpäin mietittynä harmaat laatikot olisi voinut venyttää kuvasta yli ala- ja yläreunasta. Itse laulu on onnistunut hyvin. Melodia sopii hyvin tunnelmaan ja sanoihin. Sanoissa on selkeä sanoma ja ne kuvaavat tekijän kokemuksia Ylivieskasta. Sanoilla on myös leikitely ja ne ei välttämättä avaudu kuulijalle ensimmäisellä kerralla. Kertosäe tuo selkeyttä ja sanoma välittyy kuulijalle hyvin. Kertosäe on myös usein se, joka jää kuulijan mieleen helpoiten toiston vuoksi.

Vuodenaikoihin johdattava aukeama (LIITE 7 B) on onnistunut kokonaisuus. Kirkas keltainen ympyrä laulunsanoineen tuo aukeamaan piristystä. Se toimii hyvin harmaan taustan kanssa ja varjo tuo ympyrän koholle. Sanojen sisältö liittyy aiheeseen, mutta siinä ei pidetty visuaalisuutensa tähden tärkeänä sen luettavuutta sekä välimerkkejä. Vuodenaikatekstien yhteinen O-kirjain luo hauskaa ilmettä ja kuva yhdistyy sujuvasti kirjaimen. Vihreäksi väritetyllä kirjaimella on yllättävän suuri merkitys sivun ilmeeseen. Värikäs kuva tukee johdattelua aiheeseen, mutta kynät olisivat voineet olla tyylikkäämmät teroitettuina. Harmaa liukuvärjäys sivun reunassa viimeistelee kokonaisuuden. O-kirjain toistaa itseään rengasmaisella rakenteellaan ja tuo tällekin sivulle syvyysvaikutelmaa sekä toistuvuutta.

Kevätaiheisella aukeamalla (LIITE 8 A) oli pulaa kuvista ja kuvausideoista, eikä niissä ollut oikein elämää ja väriä. Vasemmanpuoleinen kuva piti hakea arkistoista täydentämään kokonaisuutta. Ilmapallot olivat hauska idea, mutta toteutus ei ole erityisen hyvä. Ne kuitenkin sopivat sivulle ja tekstilaatikko yhdistää sen osaksi sivukokonaisuutta. Oikeanpuoleinen sivu on onnistunut erityisen hyvin. Koska haluttiin erilainen ja mielenkiintoinen kirkkokuva, se otettiin laajakulmalla ja käsiteltiin melko voimakkaasti. Etualan muuri tulee tyylikkäästi esiin eikä luonnon värittömyys haittaa. Vertikaalisesti asetellut keväiset kuvat ovat rytmikkäästi samankokoisia. Ylin kuva kuvastaa sulavaa järvimaisemaa, pajunkissa puolestaan rauhoittaa aukeamaa, vesikuva on hiukan surrealistinen ja veden väri on käsitelty kirkkaan siniseksi. Valkoinen tekstilaatikko sekä suuret sitaattimerkit tuovat sivulle voimaa ja jatkavat rytmitystä. Jokaisen vuodenaikaa käsittelevän aukeaman yläreunoissa on vuodenaikan nimi sekä siihen sopiva väripallo. Tämä selkeyttää, ilahduttaa ja sopii kirjan lempeään ja pirteään tyyliin.

Kesäkuviissa (LIITE 8 B) on käytetty paljon kuvaajan arkistokuvia muutaman vuoden takaa. Ne ovat värikkäitä, aurinkoisia ja niissä on kesästä nauttivia ihmisiä sekä vihreää luontoa. Ne on rajattu tiukasti ja huolellisesti, jotta ne olisivat mahdollisimman tehokkaita. Uimarantakuva tuntui pääkuvulta ja se sai koko sivun käyttöönsä. Teksti on sijoitettu pyöreään aurinkoa kuvaavaan ympyrään, joka tekee sivusta valmiin näköisen kokonaisuuden. Oikeanpuoleisella sivulla on useampi kuva ja erikoisuutta sivuun tuo laulun sanat kirjemäisessä muodossa. Myös kukka tunnekuvana sopii runon kanssa ja tekee kauniin ja ehjän kokonaisuuden. Hiekkarantakuva leikkivistä pojista kuvaa kaunista maisemaa sekä kesäistä riemua ja alimmainen kuva antaa mukavan kuvan kesäisestä Ylivieskan kaupungista. Kyseinen kuva päästiin ottamaan maailmanpyörän huipulta, joten maisemaa näkyy vähän kauemmaksikin.

Syyskuvia (LIITE 9 A) oli niukasti, mutta tarpeeksi tekemään kauniin ja syksyisen vaikutelman. Keltaiset koivunlehdet tuntuivat välttämättömiltä ja ansaitsivat paikan sivun kokoisena kuvana. Sivusta kuitenkin puuttui jokin ja siihen päätettiin lisätä Illustratorkimillä grafiikkaohjelmalla tehty vaahteranlehti. Oikeanpuoleisen sivun kuvien asetelu tuotti hankaluuksia, mutta pidettiin järkevänä taittaa se perinteisellä tavalla. Sivun

luovana elementtinä toimii sumuisen ja syksyisen hevoskuvan päällä oleva runoteksti, joka tuo korttimaisen vaikutelman. Peltokuvalla haluttiin tuoda esiin puintivalmiin kaurapellon kauneus. Kapean syväterävyyden ansiosta kuvaan tuli syvyyttä ja tunnelmaa. Katukuvassa haluttiin tuoda esiin kadun vierellä olevia syksyn värjäämiä puita ja pensaita. Mukaan otettiin kadun liikennettä elävöittämään kokonaisuutta.

Talvikuvia (LIITE 9 B) oli myös melko vähän, mutta onneksi Huhmarkalliolta saatiin muutama onnistunut kuva ilmaisemaan hyvin seudun talvimaisemaa. Vasemman sivun kuvat ovat hyviä ja ansaitsevat suuren koon. Sivun näyttää hyvältä, mutta toisaalta ylempi maisemakuva olisi saanut väistyä ja antaa tilaa laskijoille ja taivaalle. Oikeanpuoleiselle sivulle valittiin kohteeksi keskustan läpi kulkeva Kalajoki. Toisessa kuvassa on valittu mukaan kaksi tyttöä ja talvinen jokivarsi. Toisessa kuvassa puolestaan on kuvattu jokea ja lunta lähempää. Talven raikkaus tulee hyvin esille valoisaksi käsitellyissä kuvissa.

Seuraava aukeama (LIITE 10 A) tuli hiukan yllättäen sivumäärän muuttuessa kahdeksalla jaolliseksi. Aukeama tuli tarpeeseen ja siitä tuli onnistunut. Se tuo väljyyttä kirjaan ja luo sille pehmeämmän ja iloisen lopun. Aukeaman kuva on onnistunut ja sitä haluttiin käyttää, koska siihen oli mahdollisuus. Kuva sisältää paljon ihmisiä, värejä ja valoa sekä kaunista Ylivieskan luontoa ja tapahtumaa, mikä korostuu entisestään laajakulmaobjektiivin sekä kuvankäsittelyn ansiosta. Viereiselle sivulle sopi Ylivieska-laulun kertosaäkeessä oleva tärkeä pätkä. Tekstin tukena olevat tehosteet täydentävät kokonaisilmettä.

Kiitokset (LIITE 10 B) saivat oman aukeaman, joka on monella tapaa muista poikkeava. Aukeamalla on kaksi kuvaa, jotka yhdistyvät lukijalle helposti yhdeksi kuvaksi. Tällainen suurien kuvien voima haluttiin nähdä ja ne sopivat tähän aukeamaan hyvin. Kuvat ovat otettu tanssiharjoituksista ja toinen on julkaistu paikallislehden kulttuurisivuilla. Kuvat otettiin ilman salamaa, jotta liike ja tanssi tulisi paremmin ja kiinnostavammin esille. Kuvassa on kahdet vähän tarkemmat kasvot, jotka antavat vauhdikkaalle kuvalle selkärangan. Käsitelyssä korostettiin värejä ja kontrastia käytettiin roh-

keasti. Musta tausta oli esityksessäkin taustana ja se syvennettiin käsittelyssä täysin mustaksi. Kiitoksien taustalle sopi hyvin tueksi harmaa laatikko ja tekstit ovat aseteltuna peilikuvamaiseen muotoon. Selkeät versaalit kirjaimet sopivat hyvin ja punaisella kirjoitettu koulun nimi antaa teksteille kiintopisteen. Tekstien värit noudattavat koulun värejä.

Takakansi on yksinkertainen ja hyvin ytimekäs (LIITE 11). Siinä on lyhyt teksti siitä, mitä kirja sisältää. Teksti on keskitetty ja fontti on selkeä. Englanninkielinen kaunokirjoitus luo keveän täydennyksen staattisen suomenkielisen tekstin alapuolella. Takakansi näyttää takakannelta ja on yhtenäinen kirjan tyylin sekä etukannen kanssa.

6.2 Kehityskohdat

Kirjaan tuli yksi hyvin suuri virhe. PDF—tiedostoa tehdessä kirjatiedoston alkuun tuli ylimääräinen harmaa sivu, joka ei poistunut. Sen ei oletettu tuottavan hankaluuksia, koska ohjelmalla sivut toteutettiin aukeamittain ja aukeamat näyttivät siltä kuin pitikin. Painotalon koneet eivät kuitenkaan katso tiedostoa aukeamittain niin kuin ohjelma sen näyttää, vaan aloittavat laskemisen sivuja alusta lähtien.

Myös kirjan valmistaminen kolmessa eri paikassa vaikeutti virheen huomaamista. Koevedos olisi myös ehkäissyt opiskelijan tekemän virheen pääsyn painoon asti. Virheellisiä painotuotteita painettiin 1000 kappaletta, ja ne vietiin kaupungintalolle heidän tarpeisiinsa. Ylimääräinen tyhjä sivu alussa aiheutti sen, että kaikki kirjan sivut siirtyivät sivun verran eteenpäin. Tästä johtuen aukeamat eivät enää ole yhtenäisiä aukeamia vaan ne katkeavat seuraavalle sivulle ja väärät sivut muodostavat aukeaman. Mitkään aukeamien suunnittelut eivät näy kirjassa ja kirja voi herättää ihmettelyä tarkoituksettomilla sivupareilla. Tämä virhe koettiin todella rankkana, koska suunnitelmat eivät toteutuneet. Joissakin kohdissa ongelma ei ole haitallinen, mutta joissakin kohdissa kirja vaikuttaa epäloogiselta ja sekavalta. Tästä huolimatta asiakas huomaa päällimmäisenä hyvät, värikkäät ja ainutlaatuiset kuvat sekä hauskat tekstit, ja teos

poikkeaa muista kuvateoksista. Sivujen ”nilkutuksesta” huolimatta teos saavuttaa tavoitteensa persoonallisena, hauskana ja lukijaystävällisenä kuvateoksena.

Alkuperäisen suunnitelman mukaisen kirjan toisella aukeamalla (LIITE 2 A) on suuri visuaalinen virhe. Sivut ovat sinänsä hyviä, mutta eivät sovi keskenään yhteen värien ja tyylin sekä ahtauden takia. Aukeaman sivut ovat eriparia ja kokonaisuus on raskas ja ahdas. Kuvien väritys olisi pitänyt käsitellä lähemmäksi toisiaan ja istuttaa kuvat väljemmin. Parempi vaihtoehto olisi voinut olla kyseisen osion sisällön muuttaminen kokonaan erilaiseksi, ettei tällaista sivuparia olisi tarvinnut rakentaa.

Seuraavan virheen havaitsee koulutusaukeamalla, jossa vasemman sivun kuva ja sen päällä oleva harmaa laatikko eivät täsmää (LIITE 5 A). Harmaan laatikon alta pilkistää kymmenesosamillin verran valokuvaa. Vaikka mitta ei ole suuri, sen huomaa helposti, ja se on tarkoitukseton. Harmaan laatikon kuuluisi olla hiukan alempana. Tämä on myös asia, jota ei tietokoneella välttämättä voi nähdä. Toisaalta kuva olisi voinut olla myös koko sivun korkuinen.

Suurehko ja harmillinen huolimattomuusvirhe tapahtui tivoliaukeamalla, jossa tyttö laskee liukumäkeä (LIITE 6 B). Taustalla olevien palkkien kanssa tuli huolimattomuusvirhe. Yksi palkki, joka tarkoituksella menee toisen kuvan päältä ja toisen kuvan alta, vaihtaa väriä kesken kaiken ja menee puoli milliä kuvan päältä. Virhe sai alkunsa siitä, että palkki oli tehtävä kahdessa osassa, mikäli se haluttiin kyseisellä tavalla. Ylipäätänsä palkkiratkaisu mietityttää jälkeenpäin. Sivuista tulee irrallinen olo, koska palkit ovat vain toisella sivulla. Ne ovat rauhattomia, mutta toisaalta sopivat tähän lapsenmieliseen aukeamaan. Oli myös mukava kokeilla jotain uutta, koska siihen oli tilaisuus. Laatikot, erilaiset geometriset kuviot, ristikot tai jokin muu olisi voinut toimia paremmin. Tämä olisi vaatinut pidempää miettimisaikaa ja harkintaa.

Myös jonkinlainen yleinen virhe kirjassa oli se, että taitto-ohjelmassa olisi kuvien pitänyt antaa mennä enemmän reunojen yli. Esimerkiksi kevätaukeamassa (LIITE 8 A) kirkkokuva ei ole ihan reunassa, niin kuin oli tarkoitus. Harmaata ohutta kaistaletta ei

kuitenkaan helposti huomaa, joten se ei häiritse, mutta yleisesti ottaen jatkossa tulisi huomioida tällaiset seikat. Virhe ilmenee myös seuraavalla aukeamalla vasemmassa reunassa, josta huomataan se, että heitto on tapahtunut myös painoprosessissa. Tä-mäntyyppisiä virheitä ei näy aiemmassa painoksessa.

Talviaukeamassa kahden suuren kuvan väliin on jäänyt ohut valkoinen raita, joka on myös tarkoitukseton (LIITE 9 B). Kuvat eivät ole tarpeeksi lähellä toisiaan. Kyseisellä aukeamalla mietityttää myös ilotulitusidea. Ratkaisu tuntuu kokeilulta, vaikka sen tarkoitus on kuvastaa ilotulituksesta näpsittyjä kuvia. Idea tuli aukeamaan myös siksi, että talvesta oli puutteellinen määrä hyviä kuvia.

Kokonaisuudessaan teoksesta tuli runsas, värikäs ja persoonallinen. Osa kuvista on erittäin onnistuneita, niin myös osa teksteistä. Joukossa on kuitenkin kuvia ja tekstejä, jotka eivät niinkään puhuttele ja hätkäytä vaan tuntuvat ehkä kliseisiltä. Kuitenkin kokonaisuuden ja tasapainon kannalta oli vaikea poistaa latteita tekstejä ja kuvia. Tekijänä itse myös sokeutuu kuvien ja tekstien tasossa, joten ulkopuolisista arvostelijoista kirjan tekovaiheessa olisi voinut olla hyötyä. Toisaalta haluttiin joitakin hetkiä ja kuvia kirjaan, vaikka kuva olisikin melko perinteinen. Kokonaisuus ja kuvat ovat hyviä ja kirja poikkeaa muista teoksista, joten tavoitteeseen päästiin.

LÄHTEET

Freeman, M. 2005. Digikuvaajan valaisunhallinta. Kiina: Docendo Finland Oy.

Freeman M. 2006. Vaativa digikuvaus. Järjestelmäkamerat. Readme.fi

Hedgecoe, J. 2006. Valokuvaajan suuri tietokirja. 5. painos. Karkkila: Kustannus-Mäkelä Oy.

Herronen, T. 2008. Yhteisölehden suunnittelu ja toteutus. Opinnäytetyö. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu, Ylivieska.

Jokinen, J. 2004. Digikuva. Helsinki: Edita Prima Oy.

Lehtonen, K. & Niemelä, M. 1997. Kielikuvista mielikuviin. Turku: Painosalama Oy.

Morioka, A. & Stone, T. 2006. Color design, workbook. USA: Rockport.

Pesonen, E. 2007. Julkaisijan käsikirja. Porvoo: Docendo Finland Oy.

Punkari, P. 2008. Digi vaatii uutta tarkkuutta. Kamera & Pikseli 2, 59.

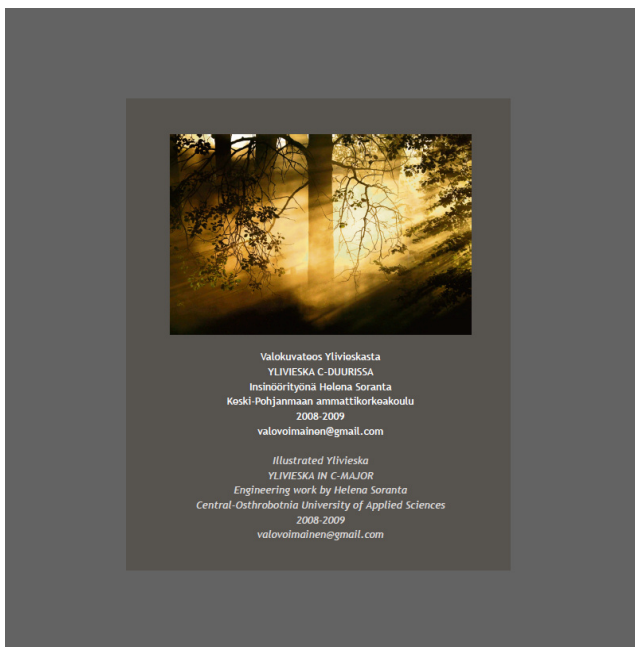
Silius & Tervakari 2005. Sisällöntuotanto. Www-dokumentti. Saatavilla: http://matriisi.ee.tut.fi/hmopetus/vpsist/2005/luennot2005/liitteet/vpst8luento_141205.pdf. Luettu: 12.5.09.

Sumiloff, L. 2000. Graafisen suunnittelijan teknologia. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

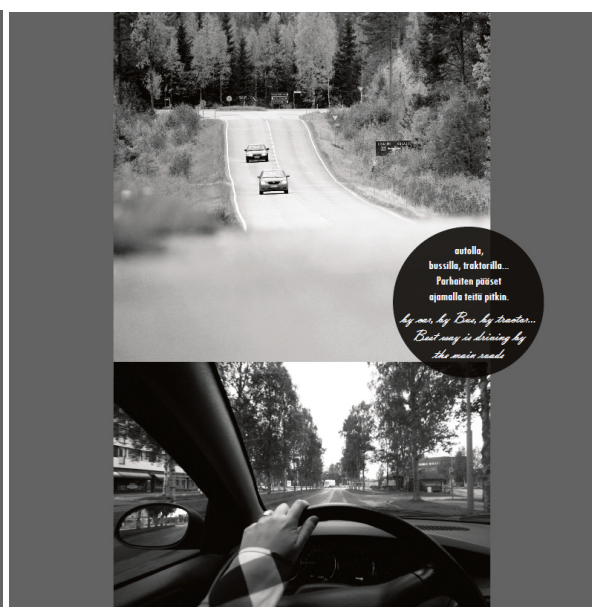
Tammisto, M. 2008 Viestintä: Visuaalisen viestinnän perusteet. Luentomateriaali. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Tekniikan yksikkö, Ylivieska.

Ylivieskan Kaupunki 2008. Kuntainfo Ylivieska. Www-dokumentti. Saatavilla: http://www.ylivieska.fi/alltypes.asp?menu_id=342&menupath=341,342. Luettu 12.5.09.

A

B

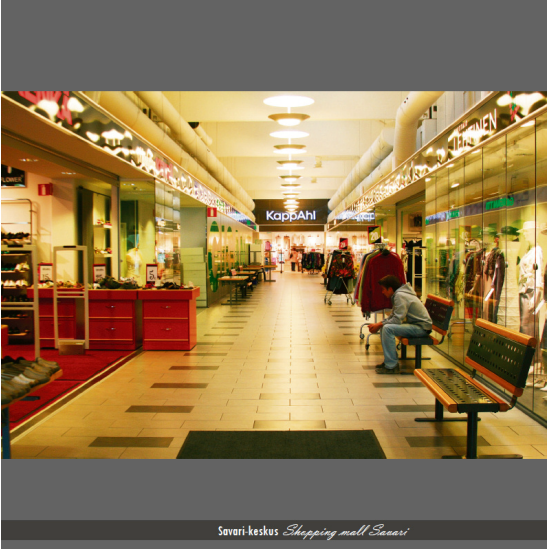
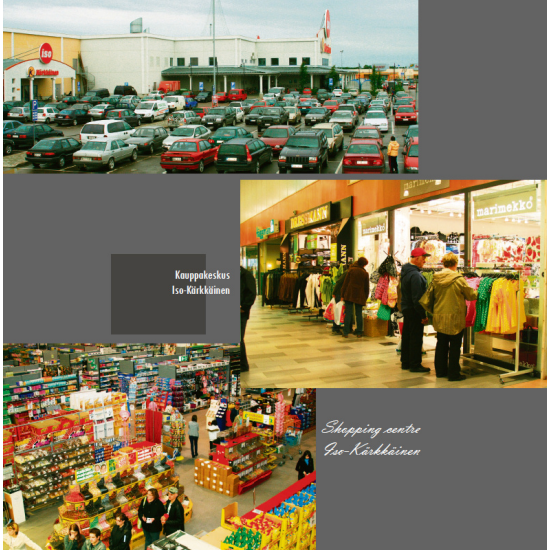
A

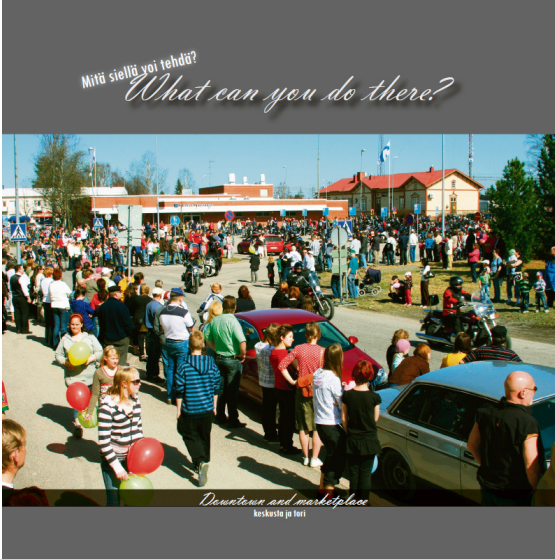
B

A

B

A

B

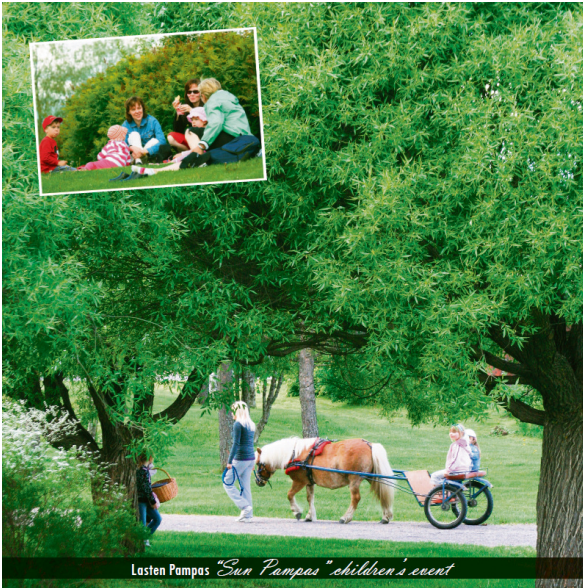
A

B

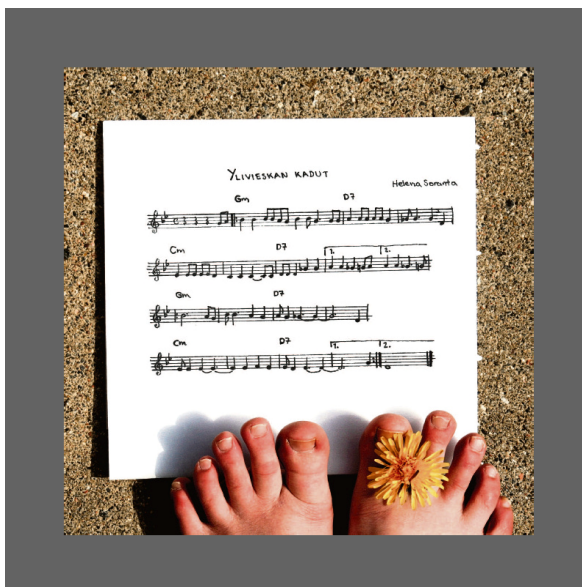
A

B

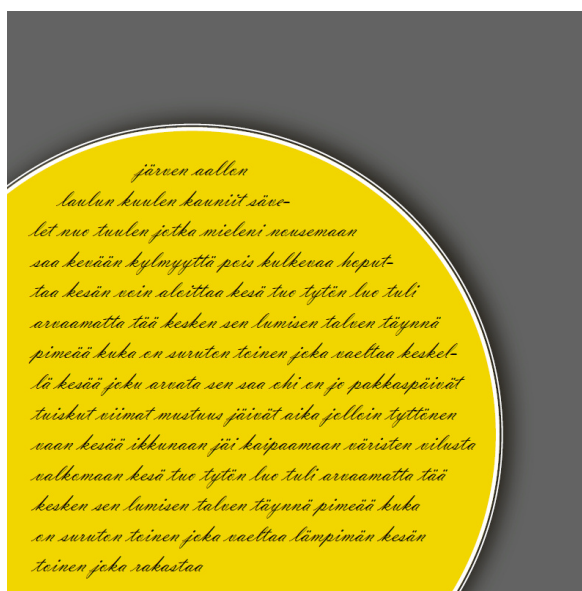

A

<p>YLIVIESKAN KADUT Helena Soranta 9/2008</p> <p>Minä nuoruuselämäni aikana olen kulkenut useita katuja Sen huomasi kadut tää kaupungin ne söpi mun nuoriin jalkoihin Vain ensisilmäys ja havahdan tää kaupunki on kuin oma mun Kun elämäntuuli kuljettaa on aika toisalle taivaltaa</p> <p>Vaan onneksi kaduille tää kaupungin voin palata - ja palaan tietenk Vaan onneksi kaduille tää kaupungin voin palata - ja palaan tietenk</p> <p>Minä nuoruuselämäni aikana olen kierrellyt useita kauppajoja Nyt löytyy etsinpiä mitä voin se löytyy huomata sen sain Oa paut ja pensaat vihreät ja liikennevalot pyöreät Sen rakkauden värin nähti saan jos joudan hetken oottamaan</p> <p>Vaan onneksi kaduille tää kaupungin voin palata - palaathan sinäkin? Vaan onneksi kaduille tää kaupungin voin palata - palaathan sinäkin?</p>	<p>STREETS OF YLIVIESKA Helena Soranta 9/2008</p> <p>During my youth I've crossed many streets Streets of this town They fit these young legs of mine At first glance I saw it This town is like my own When winds of life carries me away It's time for me to continue my journey</p> <p>I can always return To the streets of this town – and I will I can always return To the streets of this town – and I will</p> <p>During my youth I've visited many shops I soon noticed I can find anything I want The green color of trees and bushes And circular traffic lights It's color of love I will see If I'll wait just a moment</p> <p>I can always return To the streets of this town – will you? I can always return To the streets of this town – will you?</p>
---	---

B

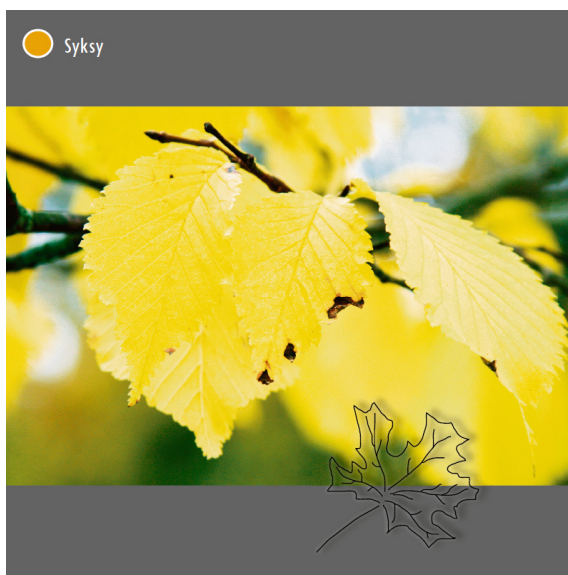
A

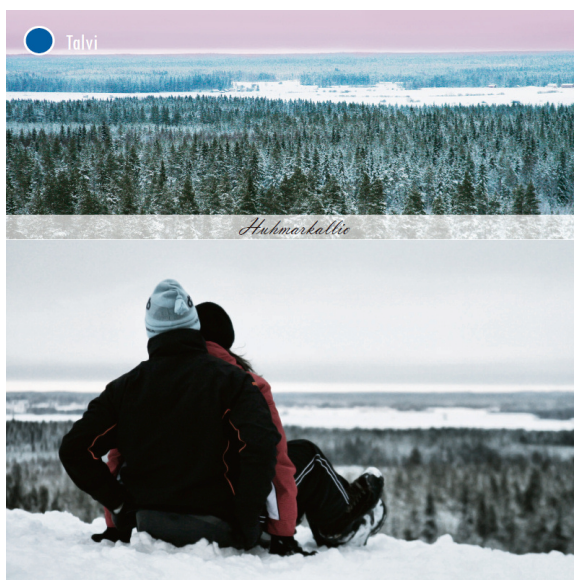
B

A

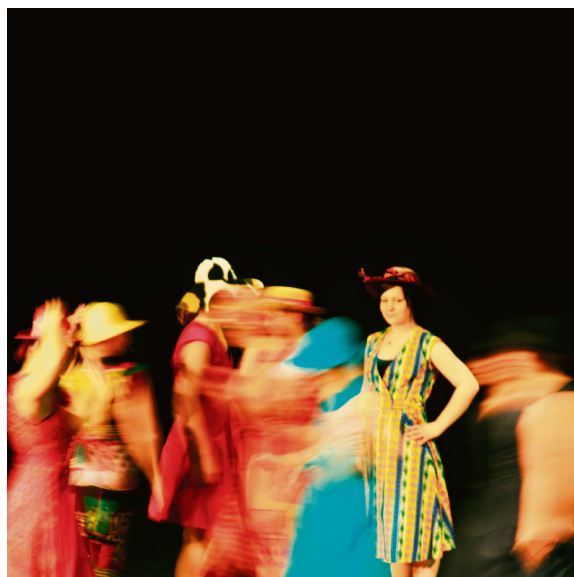
B

A

B

YLIVIESKA

TÄSSÄ ON YLIVIESKA KUVIN, SANOIN JA SÄVELIN.
This is Ylivieska through pictures, words and melodies.

C-duurissa
in C major

HELENA SORANTA